

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань правової політики

27 вересня 2024 року

Веде засідання голова комітету МАСЛОВ Д.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Повідомляю, що проект порядку денного було розіслано народним депутатам завчасно. Отже пропоную перейти до прийняття порядку денного за основу.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за. Але буде пропозиція щодо переміщення мого питання
...(Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, ми зараз проголосуємо спочатку за основу, а потім пропозиції.

Власенко.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Демченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

Пузанов.

Соболев.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секретаріат, прошу, нагадайте.

ПАВЛІШ П.В. Павліш – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш – за. Дякую, Павло Васильович. Для стенограми, також присутній член комітету, заступник голови комітету Павліш Павло Васильович.

12 членів комітету – за. Проти – 0. Утрималося – 0.

Отже рішення прийнято, порядок денний за основу.

Чи є пропозиції до порядку денного?

Володимир Антонович.

ДИРДІН М.Є. І у Дирдіна буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ВАТРАС В.А. Доброго ранку, шановні колеги, є пропозиція до порядку денного, у зв'язку з тим, що я знаходжуся в дорозі і може перерватися зв'язок, а зараз я знайшов місце, де є LTE. Прошу підняти в порядку денному моє питання, це законопроект №11456 від 30 липня 2024 року "Про безоплатну правничу допомогу", він коротенький і багато часу не займе.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимир Антонович.

Давайте, Максим Євгенович, у вас пропозиція.

ДИРДІН М.Є. Да, і в мене пропозиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми зможемо одним цілим поставити.

ДИРДІН М.Є. Шановні колеги, в мене є пропозиція, щоб ми, у зв'язку з тим, що на тому тижні прозвучала заява міністра фінансів з трибуни Верховної Ради стосовно рішення судів, які, на його думку, не зовсім є законними. Я знаю, що є заява Голови Ради суддів України з цього питання, у мене є пропозиція...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відключіть мікрофон, тим хто не говорить.

ДИРДІН М.Є. У мене є пропозиція відповідно до статті 48 Закону України "Про комітети Верховної Ради України" запросити міністра фінансів України на наступне засідання Комітету з питань правової політики всіх учасників для того, щоб ми могли з'ясувати, можливо, це просто було якесь його висловлення або під час такої публічності він зразу не зорієнтувався. Для того, щоб ми могли, як Комітет з питань правової політики дати теж цьому оцінку і поспілкуватися з міністром фінансів.

Окрім того, я вам нагадую, що є дуже багато скарг стосовно виконання державного бюджету навіть по 2024 року, така сама ситуація у нас закладається на 2025 рік.

На превеликий жаль, я не мав змоги задати питання під час "години запитань до Уряду" мені не випала така можливість, а тому у зв'язку з цим я пропоную комітету запросити міністра фінансів, відповідно до закону комітет запрошує не пізніше ніж за 3 дні до засідання комітету і плюс питання, які будуть ставитися на обговорення.

Дякую. Я прошу підтримати мою пропозицію, включити до порядку денного і прийняти рішення про запрошення. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ми це питання можемо в "Різному" просто розглянути і все.

ДИРДІН М.Є. Ні, пане голово, я пропоную все-таки не в "Різному", а перед тим, як ми будемо обговорювати бюджет. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді, окей, Роман Вячеславович, ви з цього приводу, чи ні?

БАБІЙ Р.В. Да, я з цього приводу, пане голово. Я підтримую пропозицію Максима Євгеновича і теж вважаю, що треба окремим питанням, тому що це вимагає прийняття рішення комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окремим питанням. Добре.

Пропозиція перша, давайте тоді розділимо дві пропозиції, зрозуміло. Спочатку проголосуємо пропозицію Володимира Антоновича Ватраса, щоб на початку змінити порядок розгляду, він попросив, обґрунтував чому, розглянути спочатку пункт 9 нашого порядку денного, а потім перейти до відповідних порядків. Прошу голосувати.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

Демченко.

ВЛАСЕНКО С.В. І Власенко з'явився, ви ж там мене десь...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да, для стенограми, но у нас все одно відеозапис іде, так що тут...

ВЛАСЕНКО С.В. Ну, на всякий випадок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, у нас також присутній член комітету Власенко Сергій Володимирович.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За. Дирдін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І рахуємо. 13 членів комітету – за, проти – 0, утрималось – 0.
Отже, рішення прийнято.

Дякую, колеги.

І тоді пропозиція Максима Євгеновича Дирдіна щодо того, щоби викликати...
Єдине, що питання потрібно сформулювати, ви ж самі зачитували, що заздалегідь питання
потрібно сформулювати.

ДИРДІН М.Є. Пане голово, я пропоную стосовно висловлювання міністра фінансів з трибуни Верховної Ради стосовно що... Може, я неправильно процитую, але стосовно незаконності чи ознаки злочинності щодо прийняття судових рішень стосовно питань до бюджету. Я розумію, ми... я вам ще нагадаю, що ми в травні якраз збиралися, були заходи стосовно історичного боргу України перед громадянами України і ми це проговорювали, але от в цьому контексті і поставити питання, щоб ми могли проговорити. Можливо, це обмовка, можливо, це якісь певні моменти, але ми маємо на це відреагувати і маємо про це проговорити.

Тому що це важливе питання і я знаю, що суддівський корпус, вони теж на це питання дуже негативно відреагували стосовно цих слів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, давайте сформулюємо тоді, ви пропонуєте, щоби, ну питання про запрошення міністра фінансів на комітет, а в запрошенні йому зазначити для того, щоб він знав про що йдеться, стосовно...

ДИРДІН М.Є. Стосовно його виступу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стосовно виступу в залі Верховної Ради.

ДИРДІН М.Є. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну це для комітету.

Стосовно запросити, звичайно, ми як комітет можемо. Так, а що це в нас щось нове?

Так, добре, колеги, отже пропоную перейти до голосування за питання про запрошення міністра фінансів на наступне засідання комітету.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк. Васюк!

Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

Маслов утримався.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев.

Стефанчук

СТЕФАНЧУК М.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, рахуємо. 10 членів комітету – за, 2 – утрималися. Рішення прийнято.

І секретаріат, прошу, коли готуватися будуть документи, врахувати те, що ми проговорили, з якого приводу, так як було сформульовано.

Так, далі тоді. Все, більше пропозицій нема? Тоді переходимо до голосування за запропонований проект порядку денного в цілому з урахуванням проголосованих пропозицій.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик. Божик!

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Васюк. Васюк!

Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.
Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.
Макаров.
Маслов – за.
Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко.
У нас... Так, стоп, стоп. Німченко Василь Іванович, я почув.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, тобто для стенограми: у нас також присутній перший заступник голови комітету народний депутат Німченко Василь Іванович. Новіков, приймається "За", почув.

Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Павліш – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ух ти як! 13 членів комітету – за. Проти – 0. Утримались – 0.
Отже, рішення прийнято.

Дякую.

СОБОЛЄВ С.В. Я теж – за. Я теж – за. Соболев.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оскільки тут *(Не чути)*... 14 членів комітету – за. І для стенограми: також присутній на засіданні комітету народний депутат член комітету Соболев Сергій Владиславович.

Отже, переходимо до розгляду питань порядку денного. І так як ми проголосували, першим питанням у нас буде розглядатись це попередній номер 9, а саме проект Закону про внесення змін до Закону України "Про безоплатну правничу допомогу" щодо розширення переліку осіб, які мають право на безоплатну вторинну правничу допомогу (реєстраційний номер 11456), внесений суб'єктом законодавчої ініціативи Кабінетом Міністрів України.

Прошу голову профільного підкомітету доповісти про результати розгляду на підкомітеті.

Дякую.

ВАТРАС В.А. Доброго дня, шановні колеги. Ще раз дякую за розуміння і в частині внесення змін до порядку денного.

Вашій увазі пропонується проект Закону "Про безоплатну правничу допомогу" щодо розширення переліку осіб, які мають право на безоплатну вторинну правничу допомогу (№11456, від 30 липня 2024 року). Суб'єкт законодавчої ініціативи Кабінетом Міністрів України розробив даний законопроект з метою забезпечення права осіб потерпілих від кримінальних правопорушень на ґрунті ненависті за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, інвалідності, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними ознаками на безоплатну вторинну правничу допомогу. Він коротенький за змістом, передбачає собою включити вищевказаний перелік осіб до переліку суб'єктів права на надання безоплатної вторинної правничої допомоги. Власне, що зумовило необхідність прийняття даного законопроекту? Ми ратифікували Конвенцію Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбі з цими явищами, так звану Стамбульську конвенцію. І відповідний звіт Європейської комісії про прогрес України в рамках пакету розширення Європейського Союзу (2023) містить низку рекомендацій у сфері реформ, в тому числі і відповідно рекомендацію щодо надання права на безоплатну правничу допомогу вищевказаним категоріям осіб, які можуть бути дискриміновані за вищевказаними ознаками.

Головне науково-експертне управління практично не побачило зауважень в даному законопроекті, за винятком одного, ну, знову ж таки, де візьмуться кошти. Хоча уряд пояснює, що фінансуватися забезпечення права на безоплатну правничу допомогу буде в межах асигнувань. І знову ж таки, згідно прикінцевих положень даного закону він набере чинності після завершення військового стану в Україні. Тому немає на сьогоднішній день необхідності готувати до нього фінансово-економічне обґрунтування.

Законопроект підтримує Уповноважений Верховної Ради з прав людини, підтримують стейкхолдери. Мав спілкування з Національною асоціацією адвокатів, з Мін'юстом. І відповідно просив би шановних колег його підтримати не лише за основу, а і в цілому, оскільки, власне, він передбачає собою лише розширення суб'єктного складу надавачів такої допомоги.

У нас на базі нашого комітету відбулася зустріч з представниками Європейської комісії, на якій були присутні і колеги Дирдін, і Маслов, і Калаур. Ми поспілкувалися з експертами. Ну і, знову-таки, коли вже призначали ми нового міністра юстиції, мною безпосередньо задавалося питання стосовно того, чи підтримується даний законопроект. Я

з'ясував, він є євроінтеграційний, а тому новий міністр юстиції, незважаючи на те, що суб'єктом подання був попередній міністр, цього законопроекту, підтримує його прийняття.

Тому прошу рекомендувати Верховній Раді включити до порядку денного дванадцятої сесії дев'ятого скликання законопроект та прийняти його в першому читанні за основу і в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимир Антонович.

Перед тим як я надам слово представнику суб'єкта права законодавчої ініціативи, у мене питання. У нас проект рішення комітету, який наданий в тому числі народним депутатам, передбачає прийняття його лише за основу. Тобто ви хочете змінити проект рішення?

ВАТРАС В.А. Ні, ми вчора на підкомітеті з колегами обговорили це питання. Колеги, власне, одностайно підтримали за основу і в цілому. І сьогодні я проінформував керівника нашого секретаріату, щоб внесли зміни до висновку, який пропонувався. І наскільки мені відомо, Ігор Васильович вже в комітет підгрузив висновок за основу і в цілому.

КОЛІСНИК І.В. І в СЕДО розіслано всім членам комітету новий висновок комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене роздрукований, ще старий залишився просто.

ВАТРАС В.А. Це вчорашній, це свіжий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Так, Сергій Демченко ви хочете до Кабінету Міністрів України?

ДЕМЧЕНКО С.О. Да, я хотів два слова буквально. Пане голово, у мене є пропозиція, можливо, ми збережемо час. Я так розумію, всі колеги підтримують цей законопроект, і проголосувати просто його і рухатися далі до другого питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте виключно з того, що у нас є суб'єкт права законодавчої ініціативи, я так передбачаю, що присутній. Я надам слово, а вас з урахуванням того, що ви почули, що він підтримується, максимально лаконічно прошу сформулювати позицію. Хто від уряду?

БАНЧУК О.А. Олександр Банчук. Доброго дня. Заступник міністра юстиції. Після доповіді Володимира Антоновича навряд чи можна щось додати. Справді законопроект і необхідність ухвалення передбачено звітами Європейської комісії щодо пакету розширення щодо України в 23-му році. І бажано було би його ухвалити в цьому році, щоб показати також, що в цій частині щодо забезпечення прав потерпілих від відповідних кримінальних правопорушень ми забезпечуємо право на безоплатну вторинну правничу допомогу. Тому прошу підтримати цей проект і рішення підкомітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щодо голосування за основу і в цілому?

БАНЧУК О.А. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За основу і в цілому. Зрозуміло.

Колеги, всі почули позицію, тоді переходимо до голосування.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голово, єдине що на рахунок в цілому, звичайно, комітет може за це проголосувати, тут немає жодних питань. Але я поки що не готовий бути переконаний в тому, що Погоджувальна рада підтримує в цілому. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, я це чудово розумію, навіть яких...

ВЛАСЕНКО С.В. Тобто... Але те, що буде пас від комітету на Погоджувальну в цілому – це не плюс, не мінус, це нормально.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей.

Отже, колеги, переходимо до голосування за запропонований проект рішення, уточнюю: за основу і в цілому – рекомендувати.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. За. Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. З вашого дозволу, утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ДИРДІН М.Є. Дирдін - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да подождите, по одному.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

Маслов – за.

Німченко.

ВАСЮК О.О. Васюк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк – за.

Маслов – за.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рахуємо, колеги. 14 членів комітету – за, 1 – утримався, проти – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Переходимо до наступного нашого питання порядку денного. Ми з вами включили питання про виклик міністра фінансів, Максим Євгенович просив, до прийняття рішення по Закону про Державний бюджет. Максим Євгенович, хочете щось додати з цього приводу чи одразу до голосування будемо переходити? Ну, або хтось інший виступить? Максим Євгенович, вашу пропозицію зараз будемо ставити на голосування.

Добре. Колеги, ніхто не бажає з цього приводу виступити? Ну, я лише свою позицію поясню. У нас дійсно кожне пленарне засідання проводиться "година запитань до Уряду", є можливість поставити питання. Якщо комітет, звичайно, вирішить – ми запросимо. Я думаю, що під час бюджетного процесу, ну, досить інтенсивна робота іде в Міністерстві фінансів України. Тому я скоріше за все утримаюсь від голосування за запрошення міністра. Я думаю, що це питання можна поставити в залі, але тут кожен сам вирішує.

Отже, переходимо... Да, Сергій Демченко, прошу.

ДЕМЧЕНКО С.О. Пане голово, я просто думаю, може, ми визначимо тоді дату, якщо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми не можемо, ми тільки на наступне засідання комітету.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ми обмежені. Я зрозумів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Отже, переходимо до голосування за запропонований...

_____. Я просто сумніваюсь, що зараз міністр зможе прийти на засідання, зараз бюджетний процес іде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я про це саме і сказав, але буде рішення комітету, ми запросимо на наступне засідання.

Отже, переходимо до голосування за... Проект рішення заздалегідь не готували, ви чули, тобто вирішуємо питання щодо запрошення міністра фінансів за пропозицією Максима Євгеновича Дирдіна, тематику ви чули, щоб запитати про його висловлювання.

НІМЧЕНКО В.І. Так, а може висловлювання роздати? Які висловлювання конкретно. Шановні колеги, ми ж визиваємо міністра.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, Максим Євгенович оголошував висловлювання. Я попрошу, Максим Євгенович, якщо можете, повторіть ще раз.

НІМЧЕНКО В.І. Що конкретно побуджує визивати міністра?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це не моя пропозиція була. Це не моя пропозиція була, це була пропозиція члена комітету, яка проголосована.

НІМЧЕНКО В.І. Ні, я ж просто запитую. Я ж запитую яка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Євгенович, можете пояснити? Не на зв'язку зараз Максим Євгенович, а пропозицію ми цю проголосували, про включення до порядку денного. Я свою позицію пояснив, кожен сам приймав рішення.

НІМЧЕНКО В.І. Та він знає, що проголосували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Роман Вячеславович, прошу.

БАБІЙ Р.В. Денис Вячеславович, дозвольте? Для того, щоб прояснити ситуацію, я дослівно, звичайно ж, не пам'ятаю, це треба піднімати, дійсно, стенограму. Але я думаю, що Василь Іванович згадає, про що мова. Йшла мова, коли міністр фінансів відповідав на питання депутатів на "годині запитань до Уряду" в п'ятницю, 20.09. Він сказав, що рішення судів щодо стягнення з держави коштів шкодять інтересам держави і розбалансовують бюджет, є неприпустимими і так далі, я дослівно не пам'ятаю. Але суть, приблизно суть висловлювання була така. І було висловлено побажання, що це треба обговорювати, з цим треба щось робити з боку міністра фінансів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Колеги, Богдан Сильвестрович Моніч, ви з цього приводу? Прошу.

МОНІЧ Б.С. Я випадково натиснув, перепрошую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думав, ви – за хотіли проголосували.

Отже, колеги, давайте, переходимо до голосування за пропозицію, яка включена до порядку денного, Максима Євгеновича Дирдіна про викликання на комітет міністра фінансів України на наступне засідання комітету. Якщо голосують більшість зараз, то відповідно викликаємо, а якщо ні, то не приймається. Прошу, визначайтесь.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз, будь ласка, повторіть.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас – за, приймається.

Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

Маслов – утримався.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

НІМЧЕНКО В.І. Німченко – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко – утримався.

Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Підтримуємо Максима Євгеновича, за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев. Соболев, повторіть, будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За, прийнято.
Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.С. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рахуємо, колеги.
11 членів комітету – за. 4 – утрималося.
Отже рішення прийнято.

Секретаріат, будь ласка, врахуйте перед наступним засіданням комітету, направити відповідно... Будь ласка, виключіть. Відповідно запрошення міністру фінансів.

Тепер переходимо, колеги, до наступного нашого питання порядку денного. Це проект Закону про Державний бюджет України на 2025 рік (реєстраційний номер 12000). Так було підготовлено проект рішення комітету.

Колеги, давайте... Пропонуємо тоді наступним чином піти. У нас присутні тут. Єдине що, я попрошу у мене немає зараз під рукою переліку, не можу знайти перелік всіх розпорядників, і всіх, хто викликаний з цього приводу зараз, роздрукуйте мені секретаріат, щоб я мав можливість запрошувати, щоб по порядку були.

Так, ну давайте таким чином: спочатку тоді Конституційний Суд, потім – Верховний Суд, далі підемо там Вищий антикорупційний суд і так далі.

Колеги, ті, хто направляли відповідні свої пропозиції, народні депутати мали можливість з ними ознайомитись, якщо ви хочете на щось окремо звернути увагу, то прошу говорити, пояснюйте. У мене прохання максимально стисло, максимально лаконічно. Якщо у народних депутатів будуть питання, то зекономимо час на те, щоб відповісти на питання народних депутатів, якщо такі будуть.

Отже, спочатку Конституційний Суд України. Прошу вам слово.

АЛЬОШИН В.Б. Шановний пане голово, шановні народні депутати! Дуже лаконічно постараюся...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єдине прохання...

АЛЬОШИН В.Б. ...заступник керівника секретаріату Валерій Альошин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, представляйтесь, тому що стенограма.

АЛЬОШИН В.Б. Листом ми направили всі наші пропозиції і наше бачення.

Хотів би зазначити, що в інформаційній доповіді Конституційного Суду України за 23-й рік дуже чітко вказана тенденція, яка створює проблеми фінансового забезпечення Конституційного Суду. Фактично з року в рік у нас йде зменшення фінансування. У цьому році, на жаль, проект Державного бюджету відзначився тим, що навіть плановий показник зафіксував на рівні меншому ніж заплановано на поточний рік.

Зверну увагу, що це є пряме порушення вимоги чинного закону. Тому таке скорочення становить 1 мільйон 124 тисячі гривень. Це несуттєві суми, звичайно, на фоні тих масштабних коштів, які використовують інші головні розпорядники, які сьогодні будуть говорити про це. Але все одно ми дуже хотіли б, щоб навіть такого порушення в Законі про державний бюджет не було присутньо.

Далі ми зазначили наші ключові проблеми і ключові речі, які не дозволяють нам належним чином забезпечити фінансування і діяльність Конституційного Суду в наступному році. В першу чергу це стосується суттєвого дефіциту коштів на оплату праці. Я зазначу, користуючись даними Міністерства фінансів, що середня оплата праці в Конституційному Суді України, в апараті мається на увазі, 54 тисячі гривень. Це при тому, що в Державній судовій адміністрації – 85, в антикорупційному суді – 84 і так далі. Тому є у нас потреба, яку ми прописали і заявили, дуже просимо врахувати.

Те ж саме ми говоримо про те, що у нас протягом останніх років немає зовсім ресурсів на капітальні видатки. Ми небагато просимо. Я розумію позицію уряду, які запровадили в поточному році й через Стратегічну інвестиційну раду, і через систему DREAM фіксувати кошти на капітальні видатки, але мова йде всього-на-всього про те, щоб ми забезпечили підтримання стенографічного комплексу суду. Зрозуміло, що ми не будемо формувати спеціальний проект і фіксувати в DREAM на 330 тисяч. Дуже велике прохання підтримати і цю ініціативу.

Є в нас, по оплаті праці нам необхідно додатково порядку 33 мільйонів без нарахувань, з нарахуваннями це буде понад 40 мільйонів гривень. Важливою проблемою, очевидно, буде те, про що будуть говорити і інші розпорядники, що у зв'язку з тим, що фактичне нарахування видатків на оплату праці буде збільшено через збільшення того

порогу, з якого можуть не сплачуватися ці внески. Тому є вже зафіксований дефіцит навіть на той фонд оплати праці, який нам доведено, порядку 1 мільйона 900 тисяч гривень. Тому ще раз просив би комітет, комітет завжди йшов нам на зустріч і підтримував, просив би, щоб у рішенні комітету було прямо запропоновано бюджетному комітету підтримати необхідні видатки для Конституційного Суду. Загальна сума, яку ми хотіли б бачити, це 404 мільйони гривень.

Ще раз підкреслюю, що це є вже результатом надзвичайного суттєвого скорочення персоналу. Ми всі заходи по економії ресурсів запроваджуємо. Тому це можна сказати мінімально необхідний рівень для того, щоб забезпечити діяльність суду належним чином.

Я чудово розумію, що депутати-члени комітету чітко усвідомлюють ту увагу, яку зараз приділяє до належного функціонування органу конституційної юрисдикції і європейська спільнота, про що засвідчила і участь нашого судді у відповідних засіданнях у Брюсселі минулого тижня. Тому прохання знову ж таки підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Уточнюю, додаткова потреба – 71 мільйон 408,6 тисяч гривень. Правильно?

АЛЬОШИН В.Б. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Перед тим, як я надам слово представнику Міністерства фінансів, Сергій Демченко. Ви питання хочете поставити?

ДЕМЧЕНКО С.О. Скажіть, будь ласка, яка різниця між попереднім роком бюджетним і проектом бюджету на 25-й рік? На скільки зменшено фінансування Конституційного Суду загальна цифра?

АЛЬОШИН В.Б. 1 мільйон 124 тисячі 900 гривень.

ДЕМЧЕНКО С.О. Зрозумів. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді представник Міністерства фінансів тільки представляйтесь, пане Романе.

ЕРМОЛИЧЕВ Р.В. Дякую. Шановні народні депутати, заступник міністра фінансів Ермоличев Роман. Знову ми кожний рік це проходимо, мені складно це коментувати, не те, що складно, а ми розуміємо в яких умовах ми живемо. Звичайно, народні депутати мають зараз підтримати обґрунтованість виділення додаткових коштів. Звичайно, ми їх, як Мінфін до другого читання розглянемо, але в першу чергу хочу звернути на реальну пріоритетність здійснення тих чи інших видатків взагалі у суддівській гілці влади.

Дещо хочу сказати про зарплати, те, що було озвучено по цифрам, тут в частині заробітної плати працівників апаратів, ви чудово знаєте, що запроваджена грейдова система по всім працівникам державних органів, в тому числі і по Конституційному Суду. Ті цифри, які було озвучено, що нібито в Конституційному Суді менша заробітна плата ніж у ВАКС, чи в Державній судовій адміністрації, це були озвучені цифри лише серпня місяця. Серпня місяця, де, можливо, у ВАКС були виплачені матеріальні допомоги, тобто там різна структура заробітної плати. Наприклад, якщо взяти, можу, до речі, з народними депутатами поділитися цією табличкою, де видно, хто скільки в розрізі судів отримує. Наприклад, якщо липень брати, то в Конституційному Суді середня зарплата була за липень 62 тисячі гривень, а в ДСА, при цьому 48 тисячі гривень. Чому, тому що знов же ж хтось накопичує і виплачує матеріалки, премії і все інше, воно варіюється кожен місяць різні суми, треба дивитися в середньому по року. В середньому по року для всіх однакові підтвержені доведені цифри.

А так знов кажу, дивіться, народні депутати вирішуйте, давайте пропозиції, будемо шукати джерела, якщо потенційно будуть знайдені, звичайно, ми підтримаємо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

Сергій Демченко, у вас рука піднята, ви додати щось хотіли?

ДЕМЧЕНКО С.О. Так, у мене питання є до міністра фінансів, до заступника міністра фінансів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ДЕМЧЕНКО С.О. Пане Романе, скажіть, будь ласка, у мене два питання. Це перше питання. Згідно із статтею 48 Закону "Про Конституційний Суд" абзац третій, обсяг видатків на фінансування діяльності суду в наступному році не може бути меншим за

обсяг видатків у попередньому фінансовому році. Згідно того, що мені сказав зараз, відповіли на питання Конституційний Суд, ваша пропозиція зменшити обсяг видатків на фінансування діяльності суду у порівнянні з поточним роком на наступний рік. Чи не вважаєте ви це порушенням відповідної статті 48 Закону "Про Конституційний Суд"? Якщо вважаєте, то яким чином ви пропонуєте вашу пропозицію легалізувати?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

СРМОЛИЧЕВ Р.В. Дякую, пане Сергію. Знову ж таки проект бюджету – це спільне рішення уряду і народних депутатів. Звичайно, якщо ви бачите порушення якихось норм законів, то, звісно, ми спільно маємо вирішувати питання щодо недопущення порушення законів.

Просто хочу нагадати, що у нас дійсно, ви самі чудово знаєте, у нас повно прийнятих законів, які фінансово не забезпечені. І, якщо ми пройдемося по всім законам, не тільки стосується суддівської гілки влади, а й освітян, медиків, звичайно, ви зараз будете казати, що це не ті питання, які мають обговорюватися на цьому комітеті. Але там реально прийняті купа законів, які фінансово не забезпечені і які ми, як уряд, як народні депутати, порушуємо такі закони.

Щодо пріоритетності, дійсно ваше право знову ж таки повернути ті кошти, які були в бюджеті, але треба розуміти пріоритетність цих видатків. Ви ж чудово знаєте, яка була дискусія щодо збільшення видатків на потреби оборони щодо підняття податків, де ніхто не хоче приймати непопулярні рішення і все інше.

На сектор безпеки і оборони, ви ж також чудово знаєте, всі доходи, які збираються у нас всередині країни, а це 2 трильйони гривень, всі 2 трильйони гривень йдуть на потреби оборони. Дефіцит бюджету 1 трильйон 600 мільярдів гривень – це все кошти наших міжнародних партнерів.

Щодо фінансування. Чим більше ми збільшуємо якісь потреби за відповідними напрямками, тим більше ми, звичайно, маємо перекривати зовнішніми або внутрішніми запозиченнями.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ДЕМЧЕНКО С.О. Денис Вячеславович, у мене є прохання все-таки щоб заступник міністра відповів по суті заданого мого питання. Я чітко задав питання: чи вважаєте ви це порушенням відповідної статті Закону про Конституційний Суд? Якщо не вважаєте, то чому саме?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, пане Романе.

ДЕМЧЕНКО С.О. Чітке питання: так чи ні? Якщо ні, то чому ви вважаєте, що це ...
(Не чути)

СРМОЛИЧЕВ Р.В. Пане Сергію, ну, я ж не суді, я ж не на допиті. Я не читав закон, у мене немає норми. Ну, навіщо це? Якщо ви вважаєте як народний депутат, під час розгляду бюджетного процесу – ваше право подавати відповідні правки і казати: дивіться, от є правка народного депутата, поверніть, будь ласка, бо це порушення закону. Ми як уряд, ми як представники Міністерства фінансів це відпрацюємо.

Навіщо знову нагнітати і все інше? Я що сказав, що я неконструктивний? Я сказав: давайте відпрацюємо. Ви зараз знову починаєте: а скажіть під диктовку. Навіщо це, поясніть мені? Я сказав, давайте правки, якщо ви вважаєте як народний депутат, що обґрунтованість потреби Конституційного Суду як інших головних розпорядників, це ви подаєте правку як народний депутат, ми її будемо розглядати і в бюджетному комітеті, в першу чергу в бюджетному комітеті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Так, все, нема більше питань з цього приводу? Тоді дякую, Конституційний Суд.

Переходимо до наступного розпорядника. Верховний Суд, вам слово.

_____. Добрий день, Денис Вячеславович! Добрий день, шановні члени комітету, представники уряду! Ми надіслали лист на вас, Денис Вячеславович, 19.09. Якщо коротко говорити, то планом Верховного Суду затвердив бюджетний запит Верховного Суду, відповідно до тих показників, які були доведені Міністерством фінансів.

Загальний висновок такий, що проблем ми не бачимо, тому що відповідний запит побудований на тому бюджеті, який був затверджений на 2024 рік. І хоча принагідно

подякувати, що при затвердженні цього бюджету було враховано побажання Верховного Суду і вирішено ті проблеми, які ми констатували раніше.

Єдине, на що ми звертаємо увагу, це на те, що бюджетний запит розрахований відповідно до прожиткового мінімуму в розмірі дві тисячі 102 гривні. Якщо раптом так трапиться, що парламент буде розраховувати винагороду через призму іншого розміру потрібно буде збільшувати такі видатки. Якщо так і залишиться, то все гаразд. Частина видатків передбачена для їх оплати за рахунок спеціального фонду, і ризиків ніяких в тому не бачу. Тому, власне кажучи, підтримка є і проблем не констатуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане *(Нерозбірливо)*.

Чи є у колег народних депутатів запитання? Немає. Тоді, колеги, переходимо до наступного бюджетного розпорядника, це буде Вища рада правосуддя.

ЛУК'ЯНОВ Д.В. Добрий день, шановні колеги. Дмитро Лук'янов. Ми з колегами тут разом приймаємо участь в засіданні комітету. Дякуємо, що запросили нас.

Ми також надали розрахунок цифр бюджету, проекту бюджету, який нам не вистачає. І я можу буквально декілька прокоментувати.

По-перше. Я дійсно погоджуюсь з зауваженнями, які звучали, що не можна фінансувати, як у нас склалася багато останніх років практика, всі органи державної влади вони фінансуються в якихось абсолютно там рівних пропорціях. У нас є органи державної влади, які визначені, наприклад, Конституцією, і я говорю в тому числі і про Вищу раду правосуддя. Є орган державної влади, який там лише якимись підзаконними актами встановлені. А політика Міністерства фінансів полягає в тому, що ми всі кошти, які є в проекті бюджету, вони рівним слоєм на всіх поділяються. Тобто це також ми вважаємо, що це не досить правильна з точки зору Конституції процедура. І на порушення норм Конституції нам вказували і Рахункова палата, в тому числі і участь Вищої ради правосуддя у визначені видатків на всю судову систему.

Другий аспект, на який я хочу звернути увагу, є початок перемовин, вступу України в Європейський Союз, який в цьому році розпочався. І ми тільки повернулися з Брюсселя, де були перемовини щодо 23 розділу, зокрема і верховенство права, і правосуддя. І одним з питань, яке обговорювалося, було в тому числі фінансування органів судової влади, яке розглядається, як, в тому числі, ключова вимога до України.

І третій аспект, на який я хочу, такий вже більш практичний, звернути увагу всіх присутніх, що Україна вже на сьогодні взяла низку зобов'язань перед Міжнародним валютним фондом в межах програми Ukraine Facility, за виконання яких Україна отримує там мільярди і мільярди гривень на всі видатки українського бюджету. І от серед цих видатків, серед цих зобов'язань, які взяла Україна, є створення Служби дисциплінарних інспекторів в межах Вищої ради правосуддя, як абсолютно нового органу, який має працювати, і відповідно це новий орган, який необхідно з нуля запустити. Зараз конкурсна комісія завершує роботу щодо обрання служби інспекторів, вирішується питання, ми дуже вдячні комітету за допомогу з вирішення питання приміщень. Це питання зрушилося з такої "мертвої точки" лише після втручання і публічної допомоги Комітету з правової політики.

Але зараз стає питання, зокрема, і про додаткові кошти, які нам потрібні для ефективного запуску цієї служби. Тому що ми обираємо не лише служби інспекторів, а й створюємо окремий підрозділ, який буде забезпечувати, в тому числі, цю службу. Тобто там загалом більше 50 осіб.

І підсумовуючи, я можу сказати, що нам разом не вистачає на всі видатки, які ми зазначили в листі, 122 мільйони гривень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чекайте. Зараз треба перевірити. Дякую, Вища рада правосуддя. Просто у нас 107 стоїть.

ЛУК'ЯНОВ Д.В. 107?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, да.

Секретаріат теж, будь ласка.

ЛУК'ЯНОВ Д.В. 107, да, вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 107. Правильно?

ЛУК'ЯНОВ Д.В. Денис Вячеславович, вибачте, це я помилився.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 107 309,6.

ЛУК'ЯНОВ Д.В. Да. 107 мільйонів 309 тисяч, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую за виступ.

САЛІХОВ В.В. Дозвольте, Денис Вячеславович? Віталій Саліхов.

Шановні народні депутати, оскільки також Вища рада правосуддя відповідає за формування бюджету судів першої апеляційної інстанції, прошу звернути увагу на статтю 42, яка встановила, що у 2005 році судді місцевих судів в межах коштів передбачених кошторисом на суддівську винагороду можуть виплачуватися премії за результатами його роботи, яка встановлюється щоквартально в розмірі 40 відсотків посадового окладу за кожний місяць. Положення про преміювання затверджується Вищою радою правосуддя.

Це питання обговорювалось, в тому числі Вищою радою правосуддя, в тому числі з Радою суддів. Не зовсім, на мою думку, і на думку колег поставлено коректно питання, оскільки саме таке преміювання не передбачено нашим спеціальним законом, то Закон "Про судоустрій і статус суддів", а вже неодноразово лунало в тому числі і рішення Конституційного Суду про те, що це неможливо.

Яким чином буде розробляти Вища рада правосуддя і керуватися якими законами ігнорувати рішення Конституційного Суду теж питання. То пропозиція така лунає, чи можемо за наявністю коштів, ми знаємо, що такі кошти є і Міністерство фінансів підтвердило їх наявність саме для судів першої інстанції, чи можемо ми нарахувати наявність таких коштів і передбачити збільшення розміру прожиткового мінімуму саме для працездатних осіб, які будуть застосовуватися для нарахування суддівської винагороди судами першої інстанції, саме з таких фінансових можливостей? На мою думку це дасть можливість реально підвищити грошову винагороду суддям і реально досягти нашої мети позбавити хоча би тимчасово такого дисбалансу в суддівській винагороді, який існує.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте по потребах Вищої ради правосуддя. Всі ці, у мене уточнююче питання, всі ці 107 мільйонів Вища рада правосуддя, вони всі, ми отримували, просто, щоб всі розуміли, всі ці 107 мільйонів додаткової потреби пов'язані виключно з запуском і функціонуванням Служби дисциплінарних інспекторів?

ЛУК'ЯНОВ Д.В. Фактично так, оскільки саме запуск такої служби передбачає збільшення штатної структури не лише структури в кількості дисциплінарних інспекторів, законом передбачена в тому числі служба, яка буде забезпечувати роботу. При обговоренні ми зіткнулися з такими питаннями, що цю службу потрібно збільшувати, чисельно збільшувати, оскільки вона передбачає не лише технічну допомогу, а і допомогу технічну.

Більш того, запропонована, в тому числі антикорупційними органами, була пропозиція по запровадженню певних відділів, які будуть досліджувати таке питання, в тому числі аналітичні відділи і у зв'язку з цим саме така потреба виникає в цих коштах.

Щодо капітальних видатків. Ми розуміємо, що є проблема. Але наші капітальні видатки пов'язані безпосередньо це з приміщенням Служби дисциплінарних інспекторів і утворення належних умов для роботи такої служби.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто, колеги, доповнять, можливо.

ЛУК'ЯНОВ Д.В. Денис Вячеславович, уточнення невеличке. 12 мільйонів цієї суми – це виконання судових рішень. Тобто це напряму не пов'язано, але також необхідна сума.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А з чим це 12 мільйонів?

ЛУК'ЯНОВ Д.В. Виконання судових рішень проти ВРП.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проти ВРП. У вас станом на сьогоднішній день є такі рішення, які...

ЛУК'ЯНОВ Д.В. Так, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Так, дякую. Колеги, заступник міністра фінансів, якщо можете відреагувати на це. Ну, зрозуміло. Всі доводи, давайте, щоб не повторювались...

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Ні-ні, я про конкретику. Я вже зрозумів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да. Загальний фонд зрозуміли про те, що...

Да, прошу.

СРМОЛИЧЕВ Р.В. Давайте дійсно будемо щирі і відверті у своїх виступах щодо додаткової потреби. Та сума коштів, яка заявлена 107 – це не на Дисциплінарних інспекторів. На Дисциплінарних інспекторів щодо збільшення штатної чисельності рішення Вищої ради правосуддя, від 13.08.2024 року на 18 одиниць працівників секретаріату Міністерство фінансів збільшили видатки на загальну суму близько 15 мільйонів гривень саме на виконання рішення ВРП щодо виконання щодо дисциплінарних інспекторів. Це те, що було заявлено офіційно Вищою радою правосуддя.

Все інше – це просто збільшення заробітної плати діючим працівникам, які є діючими працівниками Вищої ради правосуддя. Інша сума – 41,3 мільйона гривень, – це капітальні видатки, дійсно, для розміщення дисциплінарних інспекторів по вулиці Тарасівська, 15-А. От я не знаю, правда, у мене є інформація, що, здається, уже не Тарасівська, 15-А, а якийсь інше приміщення. Тому тут треба ще розбиратися, і знову ж, підходи до капітальних видатків змінені, всі чудово знають, яким чином будуть розподілятися ці капітальні видатки. Якщо буде потреба саме на цьому напрямку, звичайно, ми це підтримаємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, нема питань у народних депутатів? Дякую тоді, Вища рада правосуддя.

Переходимо до наступного бюджетного розпорядника. Вищий антикорупційний суд, прошу до слова.

_____. Доброго дня всім. Шановний голову, шановні народні депутати, всі присутні, в проекті Державного бюджету на 2025 рік в цілому враховано цю потребу в загальних видатках на діяльність Вищого антикорупційного суду з урахуванням додаткової чисельності, яку ми очікуємо найближчим часом.

В листі, який ми спрямували на комітет, ми зазначаємо суму, необхідну в додатковому фінансуванні, лівова частка якої – це видатки розвитку. Ми зазначили так само і те, що – передостанній абзац в листі, – що залишається не вирішеною проблема із забезпеченням приміщення для додаткової чисельності 25 суддів і відповідної кількості працівників апарату. Тому ми наразі навіть не можемо обрахувати, яка буде потребуватись сума для адаптації майбутнього приміщення до потреб цієї додаткової

чисельності. Тобто ми маємо, грубо кажучи, на суддівську винагороду та заробітну плату бюджет, але в яких умовах і де буде здійснювати правосуддя ця додаткова чисельність, це на сьогоднішній день не вирішено, і бюджет порахувати, обґрунтований бюджетний запит ми теж не можемо. Тому наразі немає критично необхідних сум, на яких ми будемо наполягати в загальному фонді, в загальних видатках державного бюджету, але просимо десь на полях помітити, що коли буде якесь приміщення, в якому воно буде стані, то ми будемо звертатися і до Міністерства фінансів, і будемо просити підтримку комітету вашого і в цілому парламенту про те, щоб забезпечували додаткове фінансування. Наразі ця проблема ніяк не вирішується, тому на даному етапі заявляти якусь потребу на приміщення ми обґрунтовано навіть не можемо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Зрозуміло.

Питання. Скажіть, будь ласка, загальна додаткова потреба – ту, яку ви зазначили, 265 мільйонів 623,7 тисячі, – це все пов'язано із додатковим суддями, конкурс на посаду яких ви проводите, і з ремонтом потенційного приміщення, якого ще нема. Правильно?

_____. Саме так, із 265 мільйонів 260 мільйонів 180 тисяч – це саме видатки розвитку, і ми їх розклали, ми заклали дуже приблизно суму на реконструкцію, як приміщення першої інстанції, так і апеляційної інстанції...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, зрозуміло.

А скажіть, будь ласка, тут ще зазначено про придбання службового житла, тут 40 мільйонів і 20 мільйонів.

_____. Так, оскільки ми очікуємо призначення додатково нових 25 суддів, а Закон "Про Вищий антикорупційний суд" прямо передбачає гарантії забезпечення житлом, ми не знаємо, звідки регіонально будуть ці судді. Це може бути... Те, що ми бачимо список кандидатів 161 претендент на посади, це судді і з Харкова, і з Запоріжжя, з різних куточків України, можливо, вони мають сьогодні і пошкоджене житло у своїх регіонах базування, вони будуть переїжджати до Києва працювати. Тому ми теж не знаємо, яка точно буде кількість людей потребувати поліпшення цих житлових умов, тому ми заклали таку приблизно суму з розрахунку наполовину від 25 вакансій, які ми очікуємо заповнити, приблизно так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це придбання житла у власність, чи в оренду?

_____. Ні, це придбання в державну власність. І в законі, я хочу нагадати, заборона приватизації такого житла, а це просто на період виконання повноважень судді забезпечення службовим житлом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

Представник Міністерства фінансів, пан Роман, щодо цього.

СРМОЛИЧЕВ Р.В. Так, дійсно, в принципі, ми по ВАКСУ збільшили видатки на 75,7 мільйона гривень, це що пан Богдан і озвучив щодо збільшення додаткової чисельності і працівників і саме суддів.

У мене тільки питання, якщо можна, до пана Богдана. Коротко. Пане Богдане, а скільки у вас на сьогодні залишку суддівського збору залишається оцього перехідного щомісячного, ой, щорічного? Ну, по спецфонду?

_____. От нещодавно було стягнуто заставу там 15 мільйонів гривень. То у мене саме остаточної довідки немає. Але порядок цифр близько 70 мільйонів гривень.

СРМОЛИЧЕВ Р.В. Скажіть, будь ласка, можна за рахунок цих коштів забезпечити службовим житлом суддів, які будуть призначені?

_____. Ну, такий варіант можливий. Це можна розглядати.

СРМОЛИЧЕВ Р.В. Дуже дякую.

_____. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Зрозуміло. Колеги, дякую.

_____. А застава на спецфонд іде?

_____ . Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, немає питань? Немає. Тоді переходимо до наступного бюджетного розпорядника, Вищий суд з питань інтелектуальної власності. Прошу.

РОМАНКІВ І.П. Доброго дня, шановний голову, шановні народні депутати, члени уряду. Романків Ігор Петрович – тимчасово виконуючий обов'язки керівника Апарату Вищого суду з питань інтелектуальної власності.

Ми також, ну, я фактично як єдиний працівник на даний момент цього суду підготував і надав Міністерству фінансів бюджетну пропозицію. Дякую Міністерству фінансів. Вона підтримана. Там розрахована мінімальна сума коштів на сьогоднішній день, це яка потрібна для підтримання і утримання цієї юридичної особи до призначення першого судді, скажемо так, і також розрахована сума, яка необхідна для повноцінного початку діяльності суду на сьогоднішній день вже другий рік ми з вами це питання обговорюємо, воно не змінюється. Тому навіть не знаю, що додати з цього приводу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Зрозуміло.

Пане Романе, відреагуйте. Тут, здається, все зрозуміло, але відреагуйте.

СРМОЛИЧЕВ Р.В. Дякую. Я думаю, що тут все зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додаткова потреба – заява Вищим судом з питань інтелектуальної власності 385 мільйонів 151,9 тисяч гривень, але це з урахуванням того, я так розумію, те, що представник Вищого суду з питань інтелектуальної власності пояснив, що він має це передбачити вразі, якщо буде проведено добір, правильно.

РОМАНКІВ І.П. Так, це ті мінімальні витрати, які мають бути, скажемо так, заробітна плата і перші необхідні витрати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

Сергій Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. У мене до пана Романківа питання. Скажіть, будь ласка, які кошти планується витрати в цьому році, пов'язані з Вищим інтелектуальним судом, і на що саме? В принципі, таке питання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ДЕМЧЕНКО С.О. В поточному році.

РОМАНКІВ І.П. Запланована сума до витрат 4 мільйони 356 тисяч гривень – це з розрахунку на те, що повинно бути прийнято на роботу, скажемо так, п'ять працівників пов'язаних: бухгалтерія, служба кадрів і одна людина повинна би була також прийнята в Апеляційну палату. На сьогоднішній день по домовленості з Міністерством фінансів ми нікого на роботу не приймаємо, тому, скажемо так, витрати, які йдуть – це моя заробітна плата і ті кошти, які потрачені на те, щоб мати комп'ютерні всі програми для того, щоб робити звітність казначейству, Міністерству фінансів і ті мінімальні витрати, які є.

ДЕМЧЕНКО С.О. Друге питання у мене. Скажіть, будь ласка, щодо можливості припинення цих витрат до моменту завершення конкурсу у Вищій інтелектуальний суд і яка може бути проблема?

РОМАНКІВ І.П. Я не думаю, що це запитання до мене. Я призначений, мій роботодавець Державна судова адміністрація, я думаю, що, можливо, їм задати це запитання.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тоді питання до Державної судової адміністрації. Якщо ми розглянемо пропозицію зупинити будь-які витрати на відповідну інстанцію, яка не має на сьогоднішній день взагалі діяльності, пов'язаної з судочинством, не здійснює, які можуть бути критичні наслідки цього питання? Коли ми оберемо склад суду, то тоді і профінансуємо, відповідно внесемо зміни до бюджету і передбачимо ці кошти, а зараз їх спрямуємо, наприклад, на фронт чи на суддівські витрати інших судів, в яких дефіцит досить високий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І про яку суму витрат ідеться, фактичних витрат?

РОМАНКІВ І.П. На сьогоднішній день мій посадовий оклад складає 46 тисяч 490 гривень, жодних додаткових оплат я не маю. І порядку 100 тисяч гривень – це ті витрати, які потрібні для закупівлі комп'ютерних програм.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Державна судова адміністрація, тут було питання від Сергія Олексійовича Демченка, ви почули? До вас.

ПАМПУРА М. Шановний пане голову, шановні народні депутати, якщо можна повторіть, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагадайте, Сергій Олексійович.

ДЕМЧЕНКО С.О. У мене питання і до Міністерства фінансів одразу, і до ДСА. Чому ми не можемо зекономити всі кошти і перенаправити на дійсно дефіцит де у нас коштів в інших судових напрямках, наприклад, чи на наших військових направити ці кошти? А профінансувати чи передбачити фінансування в тому випадку, коли ми будемо завершувати конкурс до Вищого інтелектуального суду з питань...

ПАМПУРА М. Я все ж таки думаю, що це більше питання до Міністерства фінансів, враховуючи, що цей суд є самостійним головним розпорядником бюджетних коштів. Це не питання ДСА.

ДЕМЧЕНКО С.О. Пане Романе Єрмоличев, тоді пропозиція поставити нуль на 25-й рік по Вищому інтелектуальному суду, поки у нас немає формування складу цього суду. Міністерство фінансів бачить якийсь негатив чи проти цього з якихось причин?

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Пане Сергію, можна зустрічне питання: а це відповідатиме закону? Ви ж питали, закону... *(Не чути)*

ДЕМЧЕНКО С.О. Я запитую, я не знаю, на мою думку, це відповідатиме. Суд ще не сформований, він відправляє ... *(Не чути)* суддям, на що витрати.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Ну, окей, давайте пропозиції, ви ж знаєте. Те, що ефективність економії, ми завжди підтримаємо, якщо це відповідає закону. Невже ви думаєте, що

Мінфін за те, щоб фінансувати органи, які вже п'ятий рік чи шостий не функціонують, да, а ми там втрачаємо по 5 мільйонів, по 4 щорічно бюджетних коштів.

Дякую.

ДЕМЧЕНКО С.О. Там просто відмінність від того, що ви згадали, чи відповідатиме закону. Там пряма норма Закону про Конституційний Суд, яка забороняє зменшувати фінансування в порівнянні з попереднім роком. Тому тут трохи інша ситуація, тут такої заборони і немає, тим паче, що в нас фактично він не функціонує, цей суд.

Дякую, я почув.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Павліш, прошу.

ПАВЛІШ П.В. Колеги, я тут, чесно кажучи, хочу підтримати Сергія Олексійовича. Бо ми розуміємо, що конкурс там навіть і не починався, і з тим врахуванням, як працює Вища кваліфікаційна комісія, зараз які задачі їй стоять, то там це можна говорити про якісь навіть не наступний, і не наступний рік. А просто так відвідувати, не знаю, чому тут до сих пір Міністерство фінансів не відреагувало до цього на це питання. Там же це державні кошти і кошти платників наших податків, наші у тому числі. Я думаю, що було б логічно це зробити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Єдине уточнення від мене, конкурс починався, конкурс іде і, в принципі, там, наскільки я пам'ятаю, він на певній стадії перебуває, ближче перша інстанція, апеляційна трошки подалі, так що, да, це вже...

ПАВЛІШ П.В. Ну, ваше бачення, коли закінчиться, смисл?...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коли закінчиться? Я думаю, що на створення цього суду необхідні будуть значні, досить значні кошти.

ПАВЛІШ П.В. Ну, ми рік в бюджет не закладаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мені здається, що якщо б ми зараз проводили дискусію про необхідність виділення коштів на функціонування повноцінного суду, то суми були б, як

ми можемо побачити, зовсім іншими. Додаткова потреба, яку зазначає представник, 385 мільйонів потрібно буде на функціонування приблизно, да, цього суду на наступний рік?

ДЕМЧЕНКО С.О. Я перепрошую. Колеги, ну от дійсно питання в тому, що ми маємо визнати, що ситуація на сьогоднішній день є такою, що не рухається вперед і правильно не витратити кошти держави. І я пропоную Мінфіну, коли будете узгоджувати, я сподіваюся, ви приймете більшість наших пропозицій, які будуть в рішенні комітету, напевно цю цифру одразу давайте врахуємо, наприклад на виплати працівникам судів, в межах судової системи. І якщо не буде заперечень від Мінфіну, я думаю, це буде логічним.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Головне, щоб не вийшло так, як з Верховним Судом і Верховним Судом України, бо...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну ми ж не ліквідуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бо мені здається, що цей суд, юридична особа була утворена на виконання закону і щоб її ліквідувати, теж потрібні певні підстави.

ДЕМЧЕНКО С.О. А ми не ліквідуємо, ми не закладаємо фінансів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А якщо є юридична особа, в неї є керівник, ну тобто керівник щось має отримувати, ну все одно...

ДЕМЧЕНКО С.О. Що? Ну давайте призначимо іншого керівника, який не буде отримувати мінімальну зарплату, все. Він буде просто призначений, якщо у нас такий функціонал дуже важливий, просто щоб був призначений ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ну ми ж говоримо про вимоги закону, тому да, давайте призначимо...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну ми зараз...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, Сергій Олексійович, можете навіть пропозиції подати стосовно такого керівника.

Переходимо до наступного тоді розпорядника. Давайте Державна судова адміністрація.

ПАМПУРА М. Ще раз всім доброго дня! Тимчасово виконуючий обов'язки голови ДСА Максим Пампура.

Проектом Закону про Державний бюджет на 2025 рік ДСА України як головному розпоряднику передбачено 22 мільярди 110 мільйонів, з них за загальним фондом 18 мільярдів 510 мільйонів і 3 мільярди 600 мільйонів за спеціальним фондом. Зазначений обсяг видатків дає можливість забезпечити потреби у фінансовому ресурсі на 60,9 відсотка від потреби.

По напрямках: фонд оплати праці забезпечений майже на 70 відсотків, нарахування на оплату праці – 66 відсотків, комунальний напрямок – 88 відсотків, видатки споживання – 46,3 відсотка, видатки розвитку – 11,7 відсотка, програма 1150 "Виконання рішень судів на користь суддів і працівників апаратів судів і органів системи правосуддя" – на 0,6 відсотка. Комунальні послуги, енергоносії забезпечені в проекті бюджету на рівні 2024 року, складають 699 мільйонів гривень. Поточні видатки, фінансовий ресурс передбачений на 46,3 відсотка від потреби, дефіцит в цьому напрямку складає 1 мільярд 404 мільйони, видатки, поточні видатки становлять 5,4 відсотка від загального обсягу видатків, передбачено Державній судовій адміністрації.

Довідково хочу повідомити про те, що при формуванні показників інших поточних видатків бюджетного запиту на 2025 рік, ДСА виходило з інформацією про потреби, наданого розпорядником бюджетних коштів нижчого рівня. Всього потреба складала 2 мільярди 613 мільйонів, тоді як граничним обсягом забезпечено 1 мільярд 529, які повністю забезпечували основні напрямки для здійснення судочинства.

При опрацюванні пропозицій, ДСА України, поданий в бюджетному запиті, Міністерством фінансів було здійснено перерозподіл видатків у сумі 320 мільйонів з інших поточних видатків на оплату праці, здійснення нарахувань за спеціальним фондом. Отже видатки за вказаним напрямком складають 1 мільярд 209, що відповідає фактичним розмірам 2024 року.

Враховуючи це, що обсяг поточних видатків складає 1 мільярд 209 ДСА, забезпечені основні напрямки такі, як придбання марок, паперу, конвертів, дисків,

картриджів, мантий, пального і, так само, по оплаті послуг, яке прямо і безпосередньо дає можливість забезпечити роботу судів, і здійснення правосуддя.

Що стосується оплати праці по апаратам судів, вона залишена на рівні 2024 року.

Що стосується того, що вже говорили колеги з Вищої ради правосуддя, члени Вищої ради правосуддя з приводу того, що суддівська винагорода враховується з розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб в розмірі 2 102, це перше.

І також хочу повідомити про те, що проектом бюджету передбачено дійсно збільшення видатків на 1 мільярд 627 мільйонів це з тим, щоб мати можливість забезпечити норми статті 142 проекту Закону про Державний бюджет там, де мова йде про можливість преміювання місцевих судів в розмірі до 40 відсотків, в порядку, що затверджений Вищою радою правосуддя. За напрямком 2113 "Суддівська винагорода" збільшена збільшений обсяг видатків на мільярд 377 мільйонів і нерозподілений резерв передбачений в розмірі 213 мільйонів. Суддівська... розмір суддівської винагороди дає можливість забезпечити суддів суддівською винагородою в кількості чотири тисячі 83 судді. В резерві забезпечено видатки на суддів, які мають призначитися, 238 передбачено. І за рахунок того, що передбачено 300.. 213, вибачте, мільйонів, це частково надасть можливість задовольнити потребу по суддівській винагороді по конкурсу, який проводиться в апеляційні суди в розмірі на 184 судді. Якщо коротко, в мене все.

Готовий до запитань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, дякую.

Давайте спочатку Сергій Демченко – народний депутат. Ви хочете до Міністерства фінансів виступити чи після?

ДЕМЧЕНКО С.О. Як скажете, мені підходить і так, і так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді давайте Міністерство фінансів, відреагуйте. А потім тоді запитання від народних депутатів, інших.

СРМОЛИЧЕВ Р.В. Так, дуже дякую.

Шановні народні депутати, ви ж бачили, да, проект бюджету. Ми розуміли проблематику першої інстанції, да, ми, в принципі, намагалися врегулювати яким чином і збільшити суддівську винагороду, і щоб це не впливало, правильно чи це неправильно, на пенсії, коли... Даже не на пенсії, а на довічне утримання суддів, да.

Ми запропонували, звичайно, від уряду таку пропозицію, ну, ваше право, звичайно, комунікувати і обговорювати: правильно воно чи неправильно. Ми намагалися досягнути тої мети, яку, в принципі, закладали. Всі інші потреби, ну, знову ж ж, можна обговорювати.

В мене тільки, якщо можна, знову ж, питання до Максима. Максиме, а скільки на сьогодні залишок невикористаних коштів по судовому збору, який обсяг залишку ви плануєте перехідного на наступний рік?

ПАМПУРА М. Станом на сьогодні надходження з початку року три мільярди 300 мільйонів. Можу трошки помилятися, десь 3-4 дні данні. Перехідний залишок на 01.01.2024 був 1 мільярд 306, до кінця року ми очікуємо десь ще 1,3 від планових показників. Ви знаєте, що на розгляді Міністерства фінансів є певні пропозиції вже по витрачання спеціального фонду. Опрацьовуються додаткові напрямки, які пріоритетні, і будуть запропоновані до перерозподілу до Міністерства фінансів, а потім до Вищої ради правосуддя. Зараз остаточно сказати, який обсяг ми плануємо використати до кінця цього року, поки не можемо. Працюємо над цим.

СРМОЛИЧЕВ Р.В. Тобто, якщо можна, уточню: станом на зараз у вас на рахунках перебуває близько 3 мільярдів нерозподілених коштів судового збору?

ПАМПУРА М. Ні, менше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо зможете, скажете скільки. Попросіть, нехай дадуть актуальну інформацію.

Поки що Сергій Демченко.

ПАМПУРА М. Можна я закінчу? План-то був 3 200, тобто планові показники спочатку ж передбачались під різні напрямки. Тобто, отримується, якщо 1 мільярд 306 і фактичних надходжень 3 300, ну, десь... Скільки? Десь півтора? Зараз точно скажу, не три...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, ви коли уточните, тоді скажете.

Сергій Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

В мене прохання висловити позицію з боку Державної судової адміністрації. Ми з колегами попередньо обговорювали мою пропозицію, пов'язану з тим, щоб внести зміни до Закону про Державний бюджет на 2025 рік, а саме: підняти за типами відповідних посад, за класифікацією типів відповідних посад працівників судів першої і другої інстанції відповідно до типів посад, які передбачені задля органів, які на сьогоднішній день пов'язані з бюджетною політикою. Тобто мова ведеться про що? У нас є районний рівень відповідних органів, які згідно діючого бюджету отримують заробітні плати на рівень вище, тобто на рівні обласних структур. І відповідно обласні структури, пов'язані з бюджетом, отримують на рівень вище наступних центральних там структур. Так само зробити задля працівників судів першої-другої інстанції, щоб таким чином працівники, чи навпаки умови роботи працівників судів могли конкурувати з умовами роботи аналогічних працівників у структурах, пов'язаних з бюджетом... з роботою, з бюджетом.

Як ваше відношення до цього питання? Будь ласка, ДСА.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ПАМПУРА М. Абсолютно позитивне. Більше того, ми декілька разів ініціювали це, тому що умови оплати праці працівників апаратів судів є неспівмірними з розмірами посадових окладів інших державних службовців виконавчої гілки влади. Правильно навів приклад Сергій Олексійович з приводу того, що однакові категорії посад на рівні або місцевому, або обласному нижчі в судовій системі, ніж у виконавчій владі. Пов'язано це саме з тим, що "Прикінцевими і перехідними положеннями" Закону діючого про бюджет 2024 передбачені деякі особливості (10-11 пункт, якщо не помиляюсь, "Прикінцевих і перехідних положень"), там, де встановлено, що оплата праці працівників місцевих на обласний рівень, а обласний рівень відповідно на рівень I-III, до тих органів, юрисдикція яких поширюється на всю Україну. І завдяки цьому виник перекис, получается, що умовно керівник структурного підрозділу в апеляційному суді або в територіальному управлінні, переходячи до такого ж органу державного, юрисдикція якого поширюється на область, програє набагато в 1,5-2 рази по розміру посадового окладу.

Що стосується цієї пропозиції, ми рахували ресурс фінансовий, який необхідний, для того, щоб вирівняти цю ситуацію. Якщо ми кажемо про місцеві апеляційні суди і органи установ системи правосуддя, то це по 2025 року 1 мільярд 862 мільйони, з них заробітна плата майже 1,5 мільйона і нарахування 335 мільйонів.

І я одразу, з вашого дозволу, повідомлю про нерозподілений резерв станом на сьогодні це 1 мільярд 373 мільйони, я був близький до цих цифр.

Дякую.

ДЕМЧЕНКО С.О. І в мене одразу питання, якщо дозволите, пане голово, щодо нерозподіленого резерву, на який звернув увагу заступник міністра фінансів, от які ризики? Ми багато разів це обговорювали, все-таки, які ризики, щоб розподілити цей резерв, щоб його не зберігати на наступний рік, щоб без резерву увійти на наступний рік. Які є ризики? Якщо ми фактично плануємо бюджет 2025 року без цього резерву і Мінфін передбачає кошти, які необхідно виділити на фінансування судової влади, які все-таки ризики, щоб використати цей резерв в поточному році? Тим паче, що є куди, насамперед є борги по судовим рішенням, перед працівниками судів, Служби судової охорони, є інші питання, пов'язані з поточними витратами і так далі, і так далі. Будь ласка.

ПАМПУРА М. Зрозумів. Дякую за запитання.

ДЕМЧЕНКО С.О. І таке ж саме питання до Міністерства фінансів, якщо можна буде, пане Романе, до вас теж.

ПАМПУРА М. Дивіться, коли ми кажемо про те, що Державній судовій адміністрації є можливість говорити про фактичне виконання планових показників по спеціальному фонду і говорити про понадпланові надходження, давайте просто проаналізуємо за якими напрямками вони розподіляються, умовно, в цьому році. Це придбання генераторів, придбання пального для генераторів, це поточні ремонти, пов'язані з підготовкою до опалювального сезону, це аварійні ремонти, пов'язані з руйнуванням внаслідок війни, це вхідна група, це вікна, це стеля і так далі, і тому подібне.

За рахунок того, що держава не забезпечує повністю по поточних видатках, я навіть не говорю про капітальні видатки, придбання мантий – це теж йде за рахунок понадпланових надходжень, мантиї, знаки і так далі, і тому подібне. Поштові відправлення, Урядовий кур'єр – необхідні обов'язкові публікації в процесуальному сенсі, і так далі, і тому подібне. Якщо цього перехідного залишку не буде, ми будемо казати про те, що у нас планові показники – 3 мільярди 600 мільйонів. Я не знаю... Враховуючи те, що в країні війна вже третій рік, ми не можемо казати про якусь стабільність. Хочеться, але може бути все, що завгодно. Тому повністю обнулити, вибачте за таке слово,

спеціальний фонд і входити в 25-й рік з нулем, я рахую, що це неправильно, ми просто позбавимо себе можливості терміново реагувати на якісь критичні або миттєві ситуації, в яких може виникнути потреба.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Було це питання, здається, і до пана...

ДЕМЧЕНКО С.О. До Міністерства фінансів.

СРМОЛИЧЕВ Р.В. Знов же ж я не критикую, я просто задаю питання, щоб ви розуміли про те, що є надходження по судовому збору, вони є перевищені – надходження судового збору, відповідно судовій гілці влади можна за рахунок цих коштів вирішувати критичні питання. Якщо Максим бачить про те, що треба якийсь, звичайно, перехідний залишок для січня місяця для поточних видатків, це, звісно, право головного розпорядника. Тут треба розуміти, дійсно, я і чому задав питання: який планується перехідний залишок? Це якщо там, умовно, 500-600 мільйонів, ну, да. Якщо це 2,5-3 мільярда, тут виникає питання: вони будуть використані? Бо у нас залишилося по факту жовтень, листопад, грудень. З загальних надходжень коштів, якщо брати залишок перехідний – це 4,6 мільярда гривень станом на сьогодні, то касові видатки станом на сьогодні склали 1,3 мільярда гривень. Тобто вловили цифри, да, 4,6 вже є фактичних коштів надходження, а 1,3 – каса, тобто різниця складає 3 з копійками мільярдів гривень. Звичайно, це можуть бути тендера, які зараз в процесі, все інше. Тому повторюся, я через те і задав це питання як головний розпорядник, який суму коштів бачить як перехідний можливий залишок на кінець року.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Валерійович, ви руку підняли.

ПАМПУРА М.В. Дякую. Я хотів ще додати. ДСА як головний розпорядник зараз працює над збором інформації по оплаті праці з тим, щоб запропонувати спочатку Міністерству фінансів, а потім через Вищу раду правосуддя додати, вирівняти по системі всі суди органів і установ з тим, щоб там, де є необхідність вирівняти до 20 відсотків фонду преміювання на фактичну чисельність, яка у нас була на 01.01.24-го року. Тобто, щоб мати можливість більш-менш врегулювати ситуацію, вона різна дійсно по різних

обставинах, по судах, органах і установах, що у зв'язку з проведеною класифікацією посад вирівняти цю ситуацію, щоб всі були в рівних однакових умовах. Тобто на це теж передбачається запропонувати і використати певний ресурс з спеціального фонду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Зрозуміло.

Богдан Моніч.

МОНІЧ Б.С. Доброго дня, шановний Денисе Вячеславовичу! Добрий день, шановні народні депутати! Я підняв руку, щоб одразу потім вже не повторюватися з приводу того, що говорили вже попередні виступаючі. Дійсно, ми насамперед підтримуємо позицію щодо недопустимості визначення прожиткового мінімуму для суддів окремо. Хоча, будучи реалістом, я звичайно розумію, що від того, щоб наскільки це не підтримували, воно де-факто так і залишиться. Але ту позицію мушу висловити, тому що її підтримує і з'їзд суддів України, який нещодавно відбувся ...*(Не чути)*

Тепер щодо інших питань, які в Законі про Державний бюджет України і тут я хотів би дійсно ще раз привернути увагу всіх саме народних депутатів, що неможливо Законом України про Державний бюджет регулювати питання виплати премій суддям першої інстанції.

Одразу, до речі, скажу, що, якщо Мінфін думає, що таким чином вдасться запобігти перерахунку довічного грошового утримання суддів, то це теж не факт насправді, тому що будуть братися довідки скільки суддівська винагорода була виплачена в тому чи іншому суді. Тобто, безумовно, виключити ці спори не вдасться, на мою думку, все ж таки, це поганий шлях.

Я теж робив певні підрахунки і тут сьогодні якраз говорилося і про перехідний залишок. Відверто...

ВЛАСЕНКО С.В. А який гарний шлях?

МОНІЧ Б.С. От я ж хочу про нього сказати. Я теж робив певні підрахунки з цього приводу. Більше того закладено, я знаю, Мінфіном, дякую за це. Це озвучено було на з'їзді близько 1,6 мільярда гривень саме на ці премії. Тобто фінансовий ресурс вже є. Виходячи з того, що говорить навіть Максим Валерійович, ну, взагалі, це колосальні для мене цифри. Ну, наразі ми особливо не втручаємось з огляду на позицію ВРП в діяльність ДСА,

що вона там купує, для чого, ремонтує. Але я про гроші поговорю. Якщо це півтора, вибачте, мільярда тільки може бути тільки по спецфонду, прогнозна була цифра названа на з'їзді при плановому 3 – 4,5 мільярда. От вам ще 1,6 мільярда, плюс ще півтора – це колосальні гроші, це колосальний ресурс, який можна використовувати.

Так-от не рахуючи навіть цього залишку по спецфонду, я попередньо пробував рахувати, звичайно, у мене немає всіх цифр, і у мене вийшло, що як мінімум цього ресурсу вистачає для того, щоб підвищити розмір посадового окладу судді першої інстанції до 35 прожиткових мінімумів щонайменше. Безумовно, ці цифри будуть мати якусь похибку. Треба їх чітко перераховувати. Тому шлях, який може бути, враховуючи, що є фінансові ресурси, звичайно, не Законом про Державний бюджет, а треба відповідно вносити зміни до Закону "Про судоустрій і статус суддів і передбачати, зокрема, писати нормальну пояснювальну записку, мета, я думаю, чітко зрозуміла. Сьогодні, слава богу, держава розуміє, що заробітна плата суддів першої інстанції вже не конкурентоздатна. Ви сьогодні мали черговий приклад, коли працівник Офісу Генерального прокурора вже на стадії розгляду рекомендації у ВРП відмовились від посади судді. Хоча казала, що це її мрія на співбесідах і так далі, і так далі. Тому в пояснювальній записці є що написати.

Я хочу вам нагадати, шановні народні депутати і учасники засідання, що колись існував інший стандарт насправді забезпечення судді першої інстанції. Це до реформи 2016 року. В 2016 році дійсно коли збільшили суддівську винагороду, то відбувся колосальний розрив у суддівській винагороді між суддями першої, другої інстанції та Верховним Судом. Такого ніколи не було. Завжди був стандарт, що суддівська винагорода судді першої інстанції повинна бути не менше ніж 50 відсотків заробітної плати голови навіть Верховного Суду. От навіть ті цифри, які я сьогодні озвучив, зараз 75 прожиткових мінімумів у нас суддівська винагорода у Верховному Суді, 30 – у суді першої інстанції. Якщо ми підніmemo до 35, ми майже наблизимось до цього золотого стандарту, бо 75 – це буде (скільки там?) 37,5 прожиткових мінімумів.

Тому дуже хотів би, користуючись нагодою, все-таки щоб і Мінфін, і Державна судова адміністрація, дійсно, прорахували ці цифри. І, безумовно, потрібно виключати норму – це стаття 42 – з Закону про Державний бюджет. Ну, по-перше, це суперечить, на мою думку, вимогам чинного законодавства. По-перше, це суперечить єдиному статусу судді. Більше того, премію можна розглядати навіть як певний вид заохочення, ну, як нагороду за щось, за гарно виконану роботу. А суддя у нас нагороди отримувати не може ніякі. Тому та норма неконструктивна, безумовно, і потрібно рухатися до внесення змін в спеціалізований закон.

Коротко скажу з приводу того, за що боїться Мінфін. Ну, я погоджуюсь, що люди працювали. Це, може, дивно буде звучати з вуст голови Ради суддів, але якщо Кабмін, Мінфін відповідно, правильно це все зробить і внесе зміни, скажімо, в прикінцеві чи перехідні положення профільного закону, пройде всю процедуру, пояснить, чому ми не можемо дозволити під час війни здійснювати перерахунок довічного грошового утримання суддям першої інстанції, то це буде більш правильний шлях, ніж Законом про Державний бюджет. І шанси того, що його скасують навіть в Конституційному Суді, вони будуть, по-перше, ну, на мою особисто думку, мінімальні.

Більше того, я не побоюся, я вам скажу те, що на сьогоднішній день значна ж кількість суддів, які у відставці, вони вже отримують більше, ніж ті судді, які працюють.

Тому що вони звертаються до суду і відповідно до усталеної судової практики перераховують те довічне грошове утримання, яке вони сьогодні отримують, не з 2102, як це мають судді, а з реального розміру прожиткового мінімуму. Я думаю, що я досить чітко висловився.

Тому, шановні народні депутати, я би дуже просив, по-перше, подякував Мінфіну за те, що вже хоча би є ресурс якийсь, що є розуміння, що потрібно суддям принаймні першої інстанції збільшувати суддівську винагороду і зменшувати той розрив між другою та третьою інстанцією. Але я би дуже закликав вас усіх зробити це правильно шляхом внесення змін. Тобто я розумію, що це може бути не до нового року навіть, але якщо, скажімо, відповідний законопроект буде внесений, напрацьований і буде прийнятий, скажімо, на початку 2025 року, але під це будуть кошти і буде прописано, що він застосовується з 1 січня, то це буде дуже добре. У мене все, в принципі. Всіх інших розпорядників ми підтримуємо, як завжди.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Богдан Сильвестрович, скажіть, будь ласка, ви пропозицію про 35 озвучили і згадали про пропозиція Міністерства фінансів, викладену в проекті Закону про бюджет, пропозиції уряду, щодо збільшення ресурсу на відповідні 1, скільки, 6 мільярда чи на скільки, от 35, ви перераховували, це з урахуванням перерахунку довічного грошового утримання?

МОНІЧ Б.С. Ні, з приводу довічного, до речі, грошового утримання – це ж окреме питання, бо це ж гроші Пенсійного фонду. Ми про це теж насправді давно вже говоримо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Просто я чому питаю, я думаю, Мінфін має і про це також думати. В принципі, Мінфін про це і зазначив.

МОНІЧ Б.С. Але, в принципі, для перерахунку, я думаю, це теж в межах 1 мільярда гривень. Якщо це потягне навіть перерахунок довічного грошового утримання, то це десь близько мільярда гривень, я так думаю, потрібно на це, хоча знову ж ніколи кошти на закладаються в повному обсязі. Я ще раз кажу, багато дуже суддів насправді відсуджують кошти з прожиткового мінімуму іншого, який теж не закладається в бюджет Пенсійного фонду.

Ну, ще скажу, я досить... похибка є, бо я рахував досить приблизно, бо в мене там вийшла навіть цифра 38-39 прожиткових мінімумів. Але я думаю, що Державна судова адміністрація з Мінфіном може чітко порахувати, навіть, якщо 1,6 не буде вистачати, то давайте не забувати про спецфонд, про резерв суддівських винагород, який закладається. Тобто кошти можуть бути цілком.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Романе, да. Якщо можете на таку пропозицію, якщо можете на неї відреагувати, щоби переглянути розмір посадового окладу суддів в бік збільшення 35.

МОНІЧ Б.С. 2 102 навіть, я зразу кажу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, як Богдан Сильвестрович каже, щоби не преміями, а переглядом розміру посадових окладів суддів першої інстанції.

СРМОЛИЧЕВ Р.В. Дякую.

Звісно, ну, це ж, ви ж розумієте, що це перший був механізм як Мінфін збирався вирішити питання по першим інстанціям. І тут дійсно всі чудово розуміють, підняти всім до 3 028, попадають, вибачте, всі інстанції, да, не тільки перша інстанція. Ви розумієте які там обсяги суддівської винагороди. Варто це робити? Я думаю, в умовах воєнного стану там по 300, по 400, по 500 тисяч суддівської винагороди та ще плюс піднімати, я думаю, не варто.

Тому дійсно ми пропонували, точніше, розглядали питання про підняття, як каже Богдан Сильвестрович, щодо 35 прожиткових мінімумів. Ми навіть до 40, здається,

прораховували. Можу поділитися цими цифрами. Ну, тобто, але це знову впирається в питання перерахунку довічного грошового утримання. Якщо ми дійсно спільно напрацюємо зміни в базовий закон, який забезпечить і ви порадите як забезпечити від судових рішень в майбутньому щодо перерахунку – ми з радістю це відпрацюємо, якщо ви підтримаєте, ми включимося.

Але те, що каже Богдан Сильвестрович, я не знаю що вже написати в якому законі, щоб десь щось не відсуджувалося. Ти напиши прожитковий – відсудили одне, по чорнобильцям написали – відсудили друге. Тобто я навіть юридично, вибачте, в мене просто фінансова освіта. Я не знаю, що юридично написати так, щоб потім у судах не відсуджувалося. Надбавка за вислугу років, якимось тож саме ж намагалися врегулювати Законом про бюджет, зарплата не зменшилась, все одно працівниками судів відсуджується надбавка за вислугу років від 30 до 5 відсотків.

В мене... ото й була дискусія, звичайно, ви викликали міністра фінансів на розмову щодо тих судів. Це для нас больна тема, вибачте, тут не питання в тому, що ми хочемо не виконувати рішення судів. Рішення судів є, вони мають виконуватися і закони мають виконуватися, але це настільки велика дірка в пенсійній системі, і коли ми почнемо все виконувати, там понад 140 мільярдів гривень боргу на сьогодні, який ми як держава, це навіть по соціальних допомогах не можемо виконати.

Оця була дискусія міністра фінансів про те, що в нас джерел просто немає на це. А так ми з радістю включимося, якщо це буде окремий законопроект, давайте спільно врегулюємо питання підняття першій інстанції плюс унеможливлення перерахунку довічного грошового утримання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ми, здається, на комітеті сьогодні почули і відверто ми й попередньо обговорювали. Так само всі розуміють зміст цього, от я думаю. Насправді ми, здається, на комітеті сьогодні почули те, що і уряд розуміє проблематику судову винагороду в судах перших інстанцій, да, і готовий, в принципі, заклав певний фінансовий ресурс навіть у такому складному бюджеті під час війни саме для того, щоб простимулювати судів перших інстанцій.

Нам лише залишається спільно знайти механізм, але важливо, що готовність уряду є, розуміння є цієї проблематики і якщо ми спільно знайдемо потрібний оптимальний механізм цього, то я так розумію, уряд готовий залишити цей, принаймні Міністерство

фінансів готове залишити цей ресурс для виплати якраз судової винагороди суддям перших інстанцій.

Так, Вища рада правосуддя була, потім Сергій Демченко.

Вища рада правосуддя. Ви вже не берете слово, тоді...

САЛІХОВ В.В. Так, беремо слово. Віталій Саліхов. 42-га в редакції, яка запропонована, фактично не вирішує питання, в тому числі перерахунку довічного грошового утримання, оскільки дійсно відповідно до закону збільшення грошової винагороди судді першої інстанції буде автоматично тягнути за собою збільшення довічного грошового утримання.

Більш того, проблема внесення змін до Закону "Про судоустрій і статус суддів", вона теж не така проста, оскільки якщо ми зменшуємо розрив між першою і апеляційною інстанцією таки потрібно зменшувати розрив між суддівською винагородою, апеляцією і касацією. Ми обговорювали це з Радою суддів. Рада суддів погодилася, що це необхідно. І судді апеляції і касації погодились, що це можливо після закінчення війни. Тобто якщо ми будемо вносити в Закон... в судоустрій про збільшення величини мінімальної заробітної плати як початкового розрахунку суддівської винагороди, то треба буде робити це і для суддів першої і апеляційної інстанції. Тому цей закон, дійсно, потрібен. Тому, якщо шановні народні депутати згодні обговорити, це дуже гарно. Що стосується...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, не зовсім я розумію. Ви сказали, що якщо буде пропозиція законодавча щодо збільшення судової винагороди в судах для суддів перших інстанцій в профільному законі, то обов'язково має бути збільшення і в судах апеляційних і у Верховному Суді?

САЛІХОВ В.В. Ні, в судах апеляційної інстанції. Основна мета зменшення того розриву, який існує, бо він дійсно вносить таку диспропорцію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А чому обов'язково має бути в апеляційних судах теж збільшення?

САЛІХОВ В.В. Якщо ми говоримо про рівність суддів, то вона повинна бути, в тому числі зміни до закону стосуватися судів апеляційної інстанції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так за такою логікою тоді і у Верховного Суду теж, якщо рівність.

САЛІХОВ В.В. Ми говорили про те і обговорювали, хоча б мінімально збільшити апеляцію для того, щоб це сприймалося суддівською спільнотою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

САЛІХОВ В.В. І що стосується нарахування і виплати винагороди державним службовцям, які працюють, бо пролунало від Голови ДСА пропозиція всім порівну. З минулого року ми відмовились від такої пропозиції і в тому числі завдяки Раді суддів і Вищій раді правосуддя було запропоновано новий погляд на цю систему, оскільки, у нас завантаженість в судах різна, у нас різне розташування судів. У нас суди, які знаходяться в безпосередній близькості до бойових дій, отримують відповідні надбавки, відповідні коефіцієнти. І є суди, які розташовані в містах мільйонниках, які більш завантажені, тому говорити про рівність у заробітній платі, в тому числі працівників апарату судів на мою думку неможливо.

Що стосується перерозподілу спецфонду, який існує, погоджуюсь, з Заступником міністра фінансів про те, що ми повинні чітко знати, по-перше, суму потреби на січень-лютий, яка нам просто необхідна для того, щоб виживати перші місяці, а може перший квартал бюджетного року. Але ми повинні поставити перед собою, в тому числі пріоритети, що для нас важливо поточні ремонти або утримати персонал, який отримує мінімальну заробітну плату і просто звільняється.

Тому я за більш розширене питання, в тому числі розподілення спецфонду і точно не порівну. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Валерійович, прошу, ви відреагувати хочете?

ПАМПУРА М.В. Да, хочу просто відреагувати. В минулому році і поза минулому не було рівномірного розподілу наприкінці бюджетного періоду по додаванню ресурсу на оплату праці. Був застосований підхід такий, що половина судів, які не завантажені був менший коефіцієнт, а далі з врахуванням навантаження за результатами судової статистики цей відсоток додавання до фонду оплати праці по суду, він був збільшений,

тобто він не однаковий підхід був, а з тим, щоби розраховувати навантаження судів по системі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Сергій Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Нехай вже Богдан Моніч, я вже буду по фінішу, вся судова влада нехай вискажеться.

МОНІЧ Б.С. Я буквально ремарочку, Денис Вячеславович, з приводу того, що сказав Віталій Валерійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так ви тоді і щодо вашого бюджету.

МОНІЧ Б.С. Ну щодо свого, у нас нема, у нас все добре, я вже сказав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, чудово.

МОНІЧ Б.С. Ми підтримуємо, з'їзди будемо проводити скільки треба, ми по-моєму, це змогли довести.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

МОНІЧ Б.С. Дивіться, я не зовсім все-таки погоджуюся, що має на увазі Віталій Валерійович. Да, якщо виходити буде, що це зменшення розриву там, то начебто і апеляційні станції треба щось там підвищувати, але не зараз, а в законопроекті прописувати, принаймні не забувати про апеляційні інстанції і прописувати, що скажімо це відбудеться після скасування воєнного стану.

На з'їзді суддів, до речі я озвучував це питання і більшість колег не підтримали і я сам, будучи суддею апеляційної інстанції, я не наполягаю. Просто ми дійдемо до ситуації, коли якщо ми будемо захищати, мені начебто цікавіше було б теж отримувати суддівську винагороду більшу і рівень життя росте, і курс росте, і так далі, і так далі, але ну ні, питання номер один – це судді першої інстанції. Якщо ми почнемо це обговорювати, то ми можемо дійти до такого результату, що як би в кращих українських традиціях, що не буде нічого, ні в кого.

Тому моя позиція з цього приводу така і на з'їзді, і взагалі, я озвучував навіть так, якщо вже підвищувати, то підвищити перший, другий трошки і Верховному Суду, хоч чуть-чуть, люди категорично не сприйняли, ну більша частина колег на з'їзді розуміють проблему судів першої інстанції.

І я дуже тому звертаюся і до Віталія Валерійовича, користуючись можливістю, і до інших членів Вищої ради правосуддя, потрібно зараз вирішити питання судів першої інстанції. Давайте вирішимо їх питання і будемо тоді думати про вирішення питань судів апеляційної інстанції і так далі. Користуючись нагодою, прошу це врахувати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я саме тому і запитував.

Максим Пампура, ви відреагувати хотіли на щось? Бо ми до Сергія Демченка не дійдемо, у нас ще є...

ПАМПУРА М.В. Я одне речення. Ви запитали про бюджет органів суддівського самоврядування, я поінформую, що він складає 3 мільярди 138 мільйонів і задоволений на 100 відсотків від потреби. Це все.

_____. Не 3 мільярди.

ПАМПУРА М.В. 3 мільйони 138 тисяч.

_____. Ви сказали 3 мільярди.

ПАМПУРА М.В. 3 мільйони 138 тисяч.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Демченко, прошу.

ДЕМЧЕНКО С.О. Спробую коротко.

_____. Богдан Сильвестрович, щось нам не договорило весь час.

ДЕМЧЕНКО С.О. Можна, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да, прошу.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

Колеги, спробую коротко. По-перше, я від себе особисто. І я думаю, що колеги до мене приєднаються. Я хотів би висловити дійсно щиро подяку заступнику міністра фінансів пану Роману Єрмоличеву. Щиро подяку за те, що це посадова особа, яка першою відкрито сказала про проблему в судах першої інстанції і запропонувала варіант вирішення цієї проблеми з тим, щоб судді першої інстанції фінансову привабливість, якщо можна так сказати, отримали знову, і наші суди першої інстанції поповнилися відповідними кадрами. Тому я вам щиро дякую, пане Романе. Це відверто.

Друге. Хотів зазначити, ми тут казали про існуючу хворобу в нашій державі, хворобу постійних стягнень з держави тих чи інших коштів через судові інстанції. На мою думку, ліки від цієї хвороби дуже прості.

Перше. На мою думку, ми маємо робити все, щоб у наших законопроектах, які потім стануть законами, не було норм, які протирічать законам і Конституції України.

І друге. Щоб наша держава своєчасно сплачувала ті зобов'язання, які вона мусить сплачувати згідно діючого законодавства. Я думаю, при використанні цих ліків ця хвороба шезне і не виникатиме в майбутньому.

І третій момент. Щоб уже потім не повторюватися. Колеги, я прошу, коли ми будемо голосувати, підтримувати одноголосно наш проект рішення. В ньому закладені всі пропозиції, які озвучені, і в тому числі пропозиція, яка є досить суттєвою. Це зміна співробітників судів за типами, те, що я озвучував уже, за типами державних органів в межах юрисдикції. Просто ця зміна дасть невеличке, але конкурентоспроможне підвищення посадових окладів у судах першої інстанції мінімум з 8 тисяч до 10 тисяч. В судах апеляції мінімум підвищиться з 10 до 15 тисяч. Це невеликі кошти, але це суттєво для безпосередньо кожного співробітника, повірте, отримуючи такі маленькі кошти, маленька надбавка, вона досить суттєва, плюс це увага до цих судів.

Я прошу підтримати це колег, а потім на засіданні бюджетного комітету підтримати всіх присутніх тут, насамперед, напевно, представників Міністерства фінансів.

Дякую. В мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, прошу.

Так, хто наступний в нас тоді? Так, Рада суддів сказала, що в них все добре. Це другий орган, у яких все добре, після Верховного Суду.

Так, давайте, Вища кваліфікаційна комісія суддів...*(Не чути)*

ГАЦЕЛЮК В.О. Шановні колеги, доброго дня. Дякую, Денис Вячеславович, за запрошення і за надане слово. У нас теж усе добре, але ми хотіли би зауважити певні моменти стосовно запропонованих показників.

Ми надсилали листа. Загалом треба почати з того, що в бюджеті на 2025 рік у порівнянні з бюджетом на 2024 рік ВККС профінансована на 10 з гаком мільйонів менше, тобто в нас 10 мільйонів пропонується забрати. Разом з тим, і тут я пошлюсь уже, продовжу те, що говорили шановні колеги, на Брюссель, про нього багато зараз говорять. І питання не тільки про функціонування самої комісії, але про виконання функцій, які покладені на комісію і в конкретному історичному періоді, які ми маємо швидко виконати. І вони, оці функції і ці показники результату, вони включені в низку планів, окрім Ukraine Facility, який про гроші. Є ще урядовий план, який стосується виконання звіту Єврокомісії за результатами аналізу, який був оприлюднений в листопаді 23-го року, очікується новий уже скоро за 24-й рік. І в цих всіх документах є низка функцій, які комісія має виконати, і вона налаштована це зробити. Зокрема це оголошення добору в суди першої інстанції, зокрема це майбутній вищий суд адміністративний, а також завершення кваліфікаційного оцінювання. З урахуванням необхідності належного забезпечення цих функцій загальна додаткова потреба, яку комісія зазначала у листі від 20 вересня, – це 74 мільйони гривень, з них майже вся ця сума – це заробітна плата працівників, яких ми плануємо добрати в штат секретаріату комісії плюс так звані послуги, окрім комунальних. Це ті послуги, які потрібні будуть нам для належного забезпечення конкурсів, про які я казав. І тут приєднаюсь до того, що казав Дмитро Васильович Лук'янов, заступник голови ВРП, на нашу думку, ті всі інвестиції в діяльності органів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, пане Віталій, прошу, да, вибачте, у нас пан Єрмоличев може бути до третьої години.

ГАЦЕЛЮК В.О. Я дуже швидко. Тобто ми просимо додатково, як зазначено в листі, 74 мільйони, це на функції, які потрібні на завершення і проведення конкурсів, які ми не тільки для держави плануємо провести, а і які від нас фактично вимагаються

партнерами, які опікуються доступом до правосуддя. Тобто кінцевий результат забезпечити доступ до правосуддя.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Романе, коротко відреагуйте.

СРМОЛИЧЕВ Р.В. Якщо можна, коротко відреагую. Загальний фонд не зменшувався, зразу ви перевірте, будь ласка, цифри. Те, що у мене під рукою, – це зменшився обсяг спеціального фонду, але тут уже питання не до Мінфіну, а до того, як ви плануєте всередині ДСА на відповідні напрямки кошти, загальний фонд на рівні 24-го року.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, те, що говорилося, у разі, якщо буде необхідність додаткових конкурсів, ми знаємо в минулому році ДСА, теж Мінфін враховував.

СРМОЛИЧЕВ Р.В. Да, ми все враховували, ви ж пам'ятаєте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І в цьому році чи буде тоді врахування, якщо будуть додаткові зобов'язання, в тому числі в наслідок наших певних зобов'язань міжнародних і так далі.

ГАЦЕЛЮК В.О. Ну, ви ж розумієте, що це міжнародні зобов'язання і нам прийдеться вирішувати це питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все зрозуміло.

Дякую.

Вища кваліфікаційна комісія суддів. Пан Віталій Гацелюк, да завершіть, бо саме залишається керівник департаменту. Правильно, Міністерство фінансів. Зголосіться, де ви?

РОЖКОВА Л. Так-так, пане голово, добрий день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Людмила Рожкова.

РОЖКОВА Л. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Віталій закінчуйте, якщо, чи ще щось.

ГАЦЕЛЮК В.О. Дякую.

Я, власне, сказав те, що хотів сказати. Тобто ми розраховуємо на те, чим ми будемо займатися у 25-му році. І розрахунки викладені в листі, і просимо підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

Так тоді наступний розпорядник, давайте Міністерство юстиції України.

БАНЧУК О.А. Доброго дня! І ще раз, Олександр Банчук – заступник міністра юстиції. У нас лист підписаний Віце-прем'єр-міністром з питань європейської євроатлантичної інтеграції – Міністром юстиції Ольгою Віталіївною, що у нас пропозицій і зауважень немає, оскільки це урядовий законопроект, все ми мали до прийняття рішення уряду продескутувати з членами уряду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Зрозуміло.

Дякую. Як завжди в принципі.

Так, Національна школа суддів. Прошу.

ОНІЩУК М.В. Дякую.

Вітаю, Денисе Вячеславовичу, доброго дня всім членам комітету, всім запрошеним! Ну, я буду коротко. Знову ми маємо ситуацію, коли у фінансуванні є очевидне порушення закону. Що маю на увазі? Це стосовно Національної школи судді. 104-а Закону України "Про судоустрій і статус суддів" частина п'ята говорить про те, що рівень оплати праці працівників Національної школи суддів не може бути меншим ніж рівень оплати працівників Вищої кваліфікаційної комісії. За офіційними даними, які знаходяться на сайті Міністерства фінансів сьогодні різниця в середньому, я можу проілюструвати посадових окладів працівників Національної школи і працівників апарату уже складає 20 відсотків. Це є наслідком певної упередженості. Шкода! На жаль, яку ми відчуваємо з боку Міністерства фінансів і це вже очевидно той випадок, коли буде

потребувати певного регулювання, тобто йдеться про очевидне порушення прямої вимоги закону, тому Національна школа суддів, щоб усунути цю диспропорцію і повернутися до виконання власне стандарту законодавчого...

Я наведу приклад, це щоб бути переконливим. Наприклад керівник структурних підрозділів в апараті, це не йдеться про членів ВККС, апарату ВККС, середній рівень оплати, посадового окладу, 39 тисяч, кома, 5 десятих, в Національній школі суддів 30 тисяч. Тобто різниця майже в 10 тисяч і це при тому, що закон вимагає, що така не нижче, навіть можливо і вище. Тож Національна школа суддів внесла пропозицію збільшити видатки споживання по заробітній платі на 12 мільйонів 248 тисяч, ну чистої, це вміщаючи податки, чистою – це буде 9 мільйонів 865.

Ну от власне це єдине питання, яке ми порушуємо, звісно, що про інші видатки, капітальні і таке інше, мова зараз не йде, бо це війна, не доречно Але ця диспропорція, вона вже стала надто помітною.

І ми просили би комітет нас підтримати, принаймні, це перша лінія що називається, для правового комітету, який не може, за визначенням, підтримати, має забезпечити виконання законів, ми не ставимо питання про доцільність збільшень, обґрунтовуючи їх ми говоримо про елементарне виконання вимог закону.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Миколо.

Колеги, ну, по-перше, давайте Міністерство фінансів попросу відреагувати на те, що зазначив голова Національної школи судді.

РОЖКОВА Л. Добрий день, шановні депутати! Значить школа суддів отримала фонд заробітної плати на рівні 2024 року, ні на копійку менше, середні заробітні плати залишилися на рівні 2024 року. Ну а законодавство, те що розказує керівник, треба розглядати, але ми вважаємо, що школа суддів вже третій рік поспіль отримує нормальне законодавство, середня заробітна плата абсолютно достойна – 39 тисяч на фактичну чисельність. Не думаю, що тут є якась проблема.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, але по законодавству треба ще розібратися, правильно я зрозумів.

Пане Миколо, можете ще раз навести норму закону, про яку ви говорили, щоб...

ОНІЩУК М.В. Давайте я зачитаю. Мені шкода, що мені доводиться нашій шановній колезі, пані Рожковій, про це говорити, але завдання органів виконавчої влади, а уряд є органом виконавчої влади, – це виконання законів і ніщо інше – не творення законів, не розмірковування щодо їх доцільності чи правильності, чи неправильності, суб'єктивних оцінок достатньо чи недостатньо – це виконання закону.

Я зачитаю зміст закону частину п'яту статті 104. "Розміри посадових окладів працівників Національної школи суддів України не можуть бути меншими, ніж відповідні розміри посадових окладів працівників Вищої кваліфікаційної комісії". Мені здається, що більш предметніше і чіткіше, ну, тут навіть складно коментувати.

Я не випадково, коли доповідав, сказав, що це є наслідком певної упередженості і суб'єктивності в оцінці розмірів посадових окладів і, зокрема, витрати на Національну школу суддів з боку Міністерства фінансів. А тому прошу комітет підтримати пропозицію щодо збільшення.

І, шановні колеги, не прийнято про це говорити, але це вже той випадок, коли працівники мають право звернення до суду щодо невиконання вимог закону. Звісно, що ми не хотіли війни.. Ви знаєте, судді це роблять, звертаються до суду, отримують рішення судів. Прецедентів по національній школі ще не було, я не хотів би їх допускати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

Міністерство фінансів, щось бажаєте додатково...

РОЖКОВА Л. Я відреагую тільки, що Школа суддів знаходиться в загальному бюджеті ДСА, в єдиній програмі. Зазначену пропозицію отримано в додатку саме ДСА. Тому давайте дивитися разом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ДСА, що з цього приводу можете зазначити, поясніть.

ПАМПУРА М.В. Бюджет 24-го року Національної школи суддів складає 83 мільйони, за проектом на 25-й рік це 81 мільйон. Я погоджуюсь з пані Рожковою в тому, що оплата праці повністю збережена на рівні 24-го року, ні на копійку менше, а зменшення відбулося за напрямом поточні видатки. Ми знаємо, я доповідав про те, що поточні видатки не забезпечені в повному обсязі, тому, виходячи з пріоритетних

напрянків, уже в напрямку поточних забезпечено пропорційно від потреби по всіх розпорядниках нижчого рівня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А по невідповідності статті 104 частини п'ятої, про що Микола Васильович говорив?

ПАМПУРА М.В. Я тільки ще раз можу сказати, Денис Вячеславович, що рівень оплати праці за листом Міністерства фінансів при підготовці бюджетного запиту збережений на рівні 24-го року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозумів.

Так, колеги, чи будуть питання? Немає?

ПАВЛІШ П.В. Є питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, прошу.

ПАВЛІШ П.В. Микола Васильович, а от в минулому році у вас така ж сама ситуація була, чи там якісь зміни в цьому році відбулись?

ОНІЩУК М.В. Ні, ситуація залишалась такою ж. І власне, ми не стали так активно, можливо, цю тему порушувати з огляду на стан війни і не тільки. Але ми бачимо, що не робляться кроки на зміну цієї ситуації і попри те, що ми обґрунтовуємо, наголошуємо.

Я скажу відверто, що ми вже почали відчувати проблему, чому я акцентую на цьому, відтоку кадрів. А це якість суддівської освіти, а це належне виконання – ну, і ви добре знаєте про це, ми спілкуємося часто – тих функцій, які стосуються забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційної комісії в частині підготовки тестів, практичних завдань, проведення початкової підготовки новопризначених суддів. І ми вже відчуваємо втрату, перепрошую, втрату певного інтересу суддів і тих, кого ми запрошуємо, до діяльності Національної школи суддів.

Це не приватна справа. І я, користуючись нагодою, звертаюся і до пана Максима Пампури, щоби, ми маємо змінити цю ситуацію, тому що ми так будемо говорити, що на рівні минулого року і власне начебто це все добре. Це не все добре, це безпосередньо

впливає на дієвість діяльності установи, законодавчо визначеної, з належними і доволі серйозними завданнями.

Тому я прошу переглянути політику уряду в частині от власне виконання положень закону і відповідно Державній судовій адміністрації, яка має, вносячи свої пропозиції до Міністерства фінансів, ну власне насамперед стояти на боці виконання вимог закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микола Васильович.

Так, наступний у нас... Більш нема питань, Павло Васильович, колеги, ні?

ОНЩУК М.В. Ні, немає, я просто...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, це я не вас питаю, це я вже колег по комітету питаю.

ПАВЛІШ П.В. Денисе Вячеславовичу, ні, немає, ну я так розумію, ми ж пропозицію Миколи Васильовича там у висновку підтримаємо, правильно?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, як зазначено у нас в проекті рішення комітету.

ПАВЛІШ П.В. Добре. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, наступний, тоді, дякую Національній школі суддів, Служба судової охорони.

МАЛИХІН П.В. Доброго дня, шановний пане голово, шановні народні депутати, члени уряду та запрошені. Я з метою економії часу відразу попрошу вашого дозволу передати слово начальнику фінансового управління пану Роману Ставінському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але для початку вам потрібно було б представитись, бо у нас потім іде розшифровка стенограми, а не всі знають ваше...

МАЛИХІН П.В. Перепрошую, Голова Служби судової охорони Павло Малихін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

СТАВІНСЬКИЙ Р.М. Всім доброго дня! Начальник фінансового управління Служби судової охорони Роман Ставінський.

Проект бюджету 2025 року в Службі судової охорони доведений на рівні 2024 року, даже трохи більше, за рахунок поточних видатків, там придбання форменного одягу, за фондом оплати праці рівно такий же.

На теперішній час в Службі судової охорони склалося дві проблеми. Насамперед невиконання і недотримання вимог статті 165 Закону України "Про судоустрій і статус суддів", а саме виплата грошового забезпечення нашим співробітникам на рівні поліцейських. Відповідно до оприлюдненої інформації, вона доведена в тому числі в засобах масової інформації, мінімальний рівень грошового забезпечення поліцейського з 1 лютого минулого року вже 17 тисяч гривень, в Службі судової охорони зазначений розмір складає 11 тисяч 600 гривень. Враховуючи дуже великий у нас відтік кадрів, протягом поточного року у нас, нагадую, у нас чисельність фактична... *(Не чути)* складає близько 4 тисяч, 4, 4200, вона варіюється. Відтік кадрів у нас відбувається, 700 людей звільнились протягом восьми місяців поточного року. Але, звичайно, ми приймаємо нових, але це не може сприяти подальшому розвитку нашої служби.

Тому службою було визначено, крім загальної потреби, яка обраховувалась відповідно до штату, визначена критично необхідна потреба. Тобто поточні видатки у нас на мінімально критичному рівні забезпечені, ми це не виносимо як додаткову потребу, в тому числі комунальні послуги. Але дуже просимо врахувати нашу потребу, а саме збільшення за фондом оплати праці збільшення грошового забезпечення наших співробітників, щоб мінімальний рівень грошового забезпечення наших співробітників складав 17 тисяч гривень. Тобто це людина, яка приходить без вислуги років, отримує на рівні поліцейського, як зазначено в 165 статті Закону "Про судоустрій і статус суддів". Загальна потреба за фондом оплати праці у такому випадку складе... за фондом оплати праці 469 мільйонів, з урахуванням нарахувань 556,4. Тобто це за бюджетною програмою 0501020. Також всім відома у нас проблема, а саме невиконання рішень судів, тобто близько 4 тисяч судів у нас вже є, які набули законної сили. Тобто центральним органом управління ведеться Єдиний реєстр судів, які набули законної сили, це стосується виплати додаткової винагороди по сумнозвісній Постанові 168. На теперішній час заборгованість за бюджетною програмою, тобто вона заборгованість, але вона не облікована, тому що немає відповідних бюджетних асигнувань. Я маю на увазі у бюджетному... бухгалтерському обліку зазначена заборгованість складає близько 1,4 мільярда гривень.

У мене все. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Скажіть, будь ласка, ви подали на комітет, да. Зокрема, ви тільки що зазначили 1 мільярд 355 мільйонів 32 тисячі гривень – на виконання рішень судів. Скажіть, будь ласка, це вже рішення, ця сума покриває рішення судів, які набрали вже законної сили, чи це за даними вашого обліку?

СТАВІНСЬКИЙ Р.М. Ні. Це вже обліковані у нас в центральному органі управління рішення судів, які набули законної сили і визначена відповідна потреба нашими територіальними управліннями. Щомісячно зазначено потребу, в тому числі в розрізі кожного рішення суду, ми подаємо до Державної судової адміністрації України. Тобто ця проблема їм загальновідома.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, зрозуміло.

Так, Міністерство фінансів, вам слово.

РОЖКОВА Л. Дякую.

Проблема відома. Всі рішення судів виконуються саме в системі ДСА за окремою бюджетною програмою, що не створює проблем з іншими видатками зважаючи на те, що є окрема програма, тому рахунки не зупиняються. Це позитив, який ми маємо.

На сьогодні у порядку черги з 10 мільйонів 7 розподілено на Службу судової охорони і в порядку черги погашаються судові рішення, відповідно до планів асигнувань, які має цей орган.

Щось, може, більш конкретніше доповнить ще ДСА.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ДСА, щось бажаєте доповнити?

ПАМПУРА М.В. В принципі, абсолютно однакова позиція. Да, при формуванні на 2025 рік врахована необхідність за програмою 1150 як по працівникам Служби судової охорони, так і по рішенням судів на виконання рішень... рішень судів на виконання суддів – мільярд 644 мільйони, вона врахована, але доведено проектом 10 мільйонів на цю програму.

Більше нічого не додаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміла позиція.

Колеги, чи будуть питання?

МАЛИХІН П.В. Можна я доповню?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто це говорить? Я просто не бачу.

МАЛИХІН П.В. Це Служба судової охорони.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, все, зрозумів. Да, кажіть.

МАЛИХІН П.В. Да, якщо вибирати між цих двох проблем, на теперішній час рівень виконання рішень судів, воно нагальне, але воно не зупиняє роботу Служби судової охорони. А низький рівень грошового забезпечення, я б хотів тут наголосити, якщо ми не переглянемо, а цей рівень не переглядався вже п'ять років з початку створення служби, якщо ми не переглянемо, то єсть набирати в подальшому, в тому числі проводити відповідні конкурси на комплектування особового складу, вже немає змоги, на конкурси ніхто не іде, а люди звільняються. Тобто виконання рішень судів завдяки тому, що воно обліковується і виконується за окремою програмою, воно не зупиняє Службу судової охорони.

Тобто ця заборгованість виникає, накопичується, але не зупиняється... а низький рівень грошового забезпечення – це дуже на теперішній час на першому... перша у нас проблема, яка може в подальшому дуже негативно вплинути на роботу служби в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, ніхто не бажає висловитися? Добре. Так, у нас всі бюджетні розпорядники? Нікого не забули, бюджетні розпорядники? Нікого не забули?

Колеги, тоді ми переходимо до проекту висновку комітету. Але перед цим, колеги, у мене є пропозиція тут в проекті висновку комітету по цьому законопроекті, у нас ідеться про, зараз скажу де, на другому аркуші. Зараз знайду, чекайте. Ні, в резолютивній частині в пункті 1 підпункт 2 у статті 42, як пропозиція, у статті 42 слово "премія"

замінити словом "доплата", а слово "преміювання" словом "доплат". З урахуванням почутої на комітеті дискусії, да, у нас є різні, скажімо так, пропозиції не фіналізовані ще щодо того, яким чином правильно в законі зазначити, чи збільшення розміру посадового окладу судді першої інстанції, чи премії, чи надбавки і так далі, є пропозиція виключити цей даний пункт. Для нас важливо, що цей ресурс закладений в бюджет. Є розуміння проблематики з грошовим забезпеченням суддів перших інстанцій, а нам разом, колеги, попрацювати із Міністерством фінансів, із бюджетним комітетом, із представниками судової гілки влади для того, щоб, ну, враховуючи реальну картину і все ж таки бажання вирішити цю ситуацію, правильно це зазначити. Ну, тобто не обмежуючи зараз висновок, що ми змінюємо премії в доплати.

Немає заперечень з цього приводу? Тоді я буду ставити на голосування пропозицію прийняти проект рішення і проект висновку комітету з урахуванням моєї пропозиції, якщо немає заперечень. Немає?

Пане Ігор Колісник, ви щось хотіли сказати.

КОЛІСНИК І.В. Нам ще треба визначити представників комітету на засіданні бюджетного комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, хто бажає бути представником на засіданні бюджетного комітету? Я пропоную, звичайно і себе, і пропоную Сергія Демченка, він завжди приймає участь у засіданнях бюджетного комітету.

Хто ще бажає, щоб доповнили?

_____. Ми вам довіряємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Вячеславович, ви не бажаєте, щоб також бути представником?

БАБІЙ Р.В. Мені здається, цілком достойне представництво в особі вас і Сергія Демченка, як голови робочої групи по фінансуванню.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вас зрозумів. Добре, дякую.

Павло Васильович, ви як керівник підкомітету, може також?

ПАВЛІШ П.В. Денис Вячеславович, я не заперечую, можете мене дописати туди, просто я був... Ми з Валерієм Івановичем, коли були, то ми ж пам'ятаємо, там багато людей, мало місця в бюджетному комітеті при розгляді бюджету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В мене пропозиція, якщо ви не заперечуєте, включити вас, бо вони проводять засідання, не завжди збігаються графіки, тому, щоб було для підстраховки.

ПАВЛІШ П.В. Добре, давайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді пропоную внести у якості представників від комітету Маслов, Демченко і Павліш Павло Васильович, і переходимо до голосування за запропонований проект рішення з урахуванням моєї пропозиції. Прошу підтримати.

Бабій Роман Вячеславович.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

Васюк.

Ваграс.

Власенко.

Колеги, зберіться, нам треба проголосувати.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

Маслов – за.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це за, да?

СТЕФАНЧУК М.О. За, за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. Я дожив, за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Чекайте, у нас ще...

БОЖИК В.І. Денис Вячеславович, Божик – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик – за. Дякую.

Колеги, у нас ще присяжні, давайте. У нас є там позиція, так що бажано.

Отже рахуємо. 11 членів комітету – за, проти – 0, утримались – 0. Отже, рішення прийнято.

Дякую, колеги. І дякую бюджетним розпорядникам за участь у сьогоднішньому засіданні. Можете відключатись. Ми будемо рухатись далі.

У нас наступний – це... Зараз вам скажу. Це проект Закону 10157. Це проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо особливостей залучення засуджених до праці та ведення господарської діяльності в пенітенціарній системі). Прошу голову профільного підкомітету чи особу уповноважену доповісти про результати розгляду даного законопроекту.

_____ . Буду вдячний, якщо Валерій Іванович Божик від імені підкомітету озвучить рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається заступнику голови комітету Валерію Івановичу Божику.

БОЖИК В.І. Доброго дня, шановні колеги. До вашої уваги порівняльна таблиця до другого читання проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо особливостей залучення засуджених до праці та ведення господарської діяльності в пенітенціарній системі).

Цей законопроект покликаний забезпечити умови для ресоціалізації і стимулювання до праці засуджених, створення умов розвитку господарської діяльності в установах виконання покарань.

Під час опрацювання до комітету від суб'єктів права законодавчої ініціативи надійшло 134 пропозиції і поправки. І також пропонується доповнити згідно висновку комітету пропозиціями від комітету.

Таким чином, до другого читання підготовлено порівняльну таблицю, яка містить 155 поправок і пропозицій, з яких пропонується 49 врахувати, в тому числі частково і редакційно, і 106 відхилити.

Прийняття цього законопроекту дозволить забезпечити прогнозований розвиток системи ДКВС за рахунок господарської діяльності, збільшення надходження спецфонду

УВП та СІЗО і покращення добробуту, підвищення рівня оплати праці засуджених. (*Шум у залі*)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мікрофон був вимкнений.

БОЖИК В.І. Шановні колеги, на що хочу звернути увагу і попросити членів комітету... (*Шум у залі*) У нас, звичайно, недоліки можна знайти у всьому, але навіть от слухаючи обговорення попереднього питання, я хочу відзначити одне: цей закон не про те, щоб тратити, цей закон про те, щоб заробляти, щоб система могла себе утримувати, щоб можна було наповнювати бюджет. І от зверніть увагу, навіть у розрізі попередніх обговорень, коли формується бюджет, коштів немає, а коли є пропозиції по наповненню бюджету, одразу зауваження, права і таке інше.

Тому з розумінням реалій нашої фінансової системи і того, що слід відповідально підходити до таких законодавчих ініціатив, прошу підтримати висновок. Підкомітет підтримав цей законопроект, прошу підтримати проект висновку комітету і рекомендувати цей Закон про внесення змін до деяких законодавчих актів (щодо залучення засуджених до праці) для прийняття в другому читанні та в цілому в редакції, запропонованій комітетом. Доповідачем прошу комітет визначити мене.

Далі, якщо є в нас обговорення і по конкретних правках, то тоді, пане голову, прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Іванович, дякую за роботу підкомітету.

Я зараз надам слово Міністерству юстиції. А поки що руку підняв Роман Вячеславович Бабій.

БАБІЙ Р.В. Дякую, пане голову. Якраз, може, і пані Олена відповідь на моє запитання, в мене більш питання, або Валерій Іванович, або пані Олена – без різниці. Бо я трошки, ну, опрацьовуючи табличку, мені здається, що там або якась помилка в цифрах, або помилка в термінах, або я, не виключено, що теж заплутався. Якщо перед вами є табличка, я зараз буду називати номери рядків. Тому мої запитання стосуються тексту в останній колонці, тобто той, який пропонується до ухвалення в цілому.

Так, рядок 19. Взагалі запитання стосується: виплата засудженим розподіляється певним чином 25 відсотків іде на установи виконання покарань. Правильно я розумію, такі принципи закладені?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу. Хто відповідь?

_____. Можна мені, пане голову?

_____. Просто скажіть, правильно я зрозумів цей принцип: 25 іде на установи виконання, 75 на...

_____. Ні, роботодавець додатково на заробітну плату засудженого сплачує 25 відсотків на фонд установ виконання покарань. Не вираховується з зарплати засудженого, а лягає на роботодавця як офіційна плата за співпрацю із установою і на витрати відповідно установи.

БАБІЙ Р.В. Все, зрозумів. Тобто є сума зарплати, яка визначається засудженому, вона повністю виплачується, а потім ще зверху 25 відсотків від цієї суми сплачується ще установі, правильно я зрозумів?

_____. Так, а з заробітної плати засудженого іде податок... всі податки, передбачені чинним законодавством, вираховуються як і з наших з вами зарплат. Тобто, наприклад, 2 тисячі гривень, з тисячі гривень від отримує фактично 800 гривень, тому що є податки, але установа виконання покарань – 250 гривень як 25 відсотків від тисячі гривень отримує на свої рахунки на свій спецфонд, щоб поповнити спецфонд системи.

БАБІЙ Р.В. Чому таке... у мене сумніви в розумінні. Знову ж таки, повертаючись до 19-го рядка, написано, що засудженим, незалежно від усіх відрахувань, належить виплачувати не менше як 75 відсотків загальної суми.

_____. Так, ви дуже уважні. Тут питання, мова йде про те, якщо в нього є виконавчі листи або інші зобов'язання, які вираховуються із заробітної плати, то він все одно має отримувати не менше 75 відсотків, але це не пов'язано.

БАБІЙ Р.В. А там далі іде: а засудженим, які мають заборгованість за виконавчими документами, те, про що ви говорите, не менше як 50 відсотків. А 75, тоді чого 75?

_____ . Тут питання про те, які у нього борги перед усім світом, перед потерпілими, наприклад, перед сім'єю за аліменти або інші платежі.

БАБІЙ Р.В. Тобто 75, крім виконавчих документів, якщо ще по якимось боргам має платити, то він тоді не менше 75 відсотків отримує, правильно я розумію.

_____ . Він має, наприклад, компенсувати витрати на комунальні платежі, так.

БАБІЙ Р.В. Окей.

_____ . Або інші зобов'язання і тому законом обмежено оці відрахування для того, щоб засуджений все одно був вмотивований працювати і отримувати кошти.

БАБІЙ Р.В. Все. Зрозумів. Значить, я спочатку не так зрозумів, бо я так зрозумів, що зарплата ділиться по пропорціям 75 на 25. Але ви пояснили, що 25 – це додаткові витрати роботодавця на те, що залучаються засуджені до роботи. Правильно?

_____ . Так, абсолютно правильно.

БАБІЙ Р.В. Все. Дякую вам за відповідь. У мене більш питань немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді Міністерство юстиції, вам слово....

_____ *(Не чути)* про Державний бюджет України на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це ви наш запис старий дивитесь.

_____ . Шановні колеги, дякую вам за розгляд даного законопроекту. Мені мало, що можна додати після доповіді Валерія Івановича про те, як змінює систему законопроект. Він направлений на те, щоб дійсно ресоціалізувати людей і робити їх більш безпечними. Виходити із в'язниці з навиками корисної праці, заробляти чесно гроші, утримувати установам спецфонд, який, можливо, витратити не тільки на

поліпшення умов утримання засуджених, але і на частково обмежено на заробітну плату персоналу. І в порівнянні, наприклад, із ДСА, ми боремося тільки за 11 тисяч молодшому інспектору зарплату в бюджеті, який ви розглядали в попередньому питанні.

Тому проблем у системі вистачає. Цей закон направлений на відкриту систему, чесну відкриту систему і умови співробітництва бізнесу із в'язничною системою. Так, таблиця дуже складна. Оскільки має кілька редакцій, але після прийнятого такого рішення ми проведемо ряд круглих столів, роз'яснимо бізнесу умови співробітництва для того, щоб це було прозоро. Я думаю, що це ми зможемо частково покривати свої власні видатки за рахунок от цих надходжень. І, звісно, засуджені зможуть заробляти, а значить виходити із в'язниці чесними, безпечними людьми і на картках і на... Всі. І борги зменшаться їх перед потерпілими і перед родинами або іншими особами, і у них на картках залишаться гроші, а значить людина не буде як мінімум нечесно заробляти в перший період після звільнення.

От...(Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Скажіть, будь ласка, дуже коротке питання. Як ви оцінюєте готовність на сьогоднішній день засуджених, бо такої форми співпраці і з приватним бізнесом і так далі, як ви оцінюєте цей потенціал?

_____. Ви знаєте, показовим буде приклад з мобілізацією. Після прийнятого відповідного закону, де дали можливість бути звільненим за умови укладення контракту із Збройними Силами, більше 5 тисяч людей із 27 тисяч засуджених, тобто майже кожна п'ята людина пішла і уклала договір із Збройними Силами. Там свої ризики і свої проблеми, і свої були обмеження. Якщо ми залучимо якомога більше бізнесу до співпраці в установах на відкритих, чесних умовах, я думаю, що засуджені з часом, звісно, з тюремною субкультурою важко працювати, оскільки, вони не хочуть братися до роботи і розглядають це, як співпрацю з адміністрацією. Але я думаю, що тут економічні важелі вони з часом переважають і весь цивілізований світ працює у в'язницях, ті чи інші виробництва. В умовах воєнного стану і післявоєнного відновлення для нашої країни це теж потенціал і тому ми тут, як система теж знаходимо себе в загальних проблемах так і пропонуємо суспільству рішення завдяки в'язничній системі.

Мобілізація – це був нещодавній відкритий крок, зараз це співпраця з бізнесом, з роботодавцями. Тому цей закон, це частина дуже важливої стратегічної нашої реформи, тому я прошу вас, звісно, підтримувати це. І повірити, що засуджені, якщо з ними

працювати чесно, то вони підуть і ми збільшимо показники. Ми заміряли рівень залучених до праці сьогодні, тому після прийняття закону і певного періоду його дії ми зможемо звітувати парламенту про результати, тобто наскільки підвищився рівень, наскільки підвищилась заробітна плата тому що ми даємо бізнесу можливість обирати порядок, це не кабальні умови, як сьогодні, наприклад, що треба платити мінімальну заробітну плату і виключно ЄСВ з мінімальною заробітної плати, то законом передбачається від фактичного виробітку. І це дуже великий крок до роботодавця, який зможе невеликі свої замовлення, які, ну наприклад не звантажують систему на цілий місяць, а тільки на там певну кількість робочих годин або днів, все-таки з нами співпрацювати.

І я думаю, що це дуже перспективний закон в розвитку і він дасть багато користі і сплати податків в місцеві бюджети також. Найголовніша для нас функція – це все-таки ресоціалізація засуджених. І тому я би звітувала перед вами потім про карткові рахунки засуджених і про заробітну плату, які вони фактично отримали після реалізації цього закону і з чим виходять засуджені на волю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олено.

Роман Бабій, потім Ігор Фріс. І, колеги, нагадую, у нас попереду ще присяжні.

БАБІЙ Р.В. Невелика ремарка, тут мені, пані Олено, ви правильно зауважили, що тут важливо дуже популяризувати серед роботодавців, мабуть це важливіше, ніж серед засуджених, тому що це за великим рахунком працюємо з пропозицією. І я побажаю вам при реалізації цього закону не втратити оцю дуже важливу складову успішної і ефективної реалізації закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роман Вячеславович.

Ігор Павлович Фріс.

ФРІС І.П. Колеги, все набагато просто і набагато легше буде сприйнято, коли ви зрозумієте те, що засуджені і так сьогодні в неправомірний спосіб подекуди залучаються до робіт. Тому зробити варіант, коли це відбувається законно, прозоро, достойно, з нормальною заробітною платою, з отриманням вірніше виплати за проведену роботу – це буде прогресивно і ми уникнемо тих проблем, які останнім часом виникають в системі.

Тому я прошу підтримати цей закон і дати можливість в установах виконання покарань працювати прозоро і підприємцям так само утримувати, на конкурсних умовах, таких людей для проведення відповідних робіт, надання послуг.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Овсієнко, тільки дуже коротко.

ОВСІЄНКО А.А. Доброго дня, шановні колеги, представник Уповноваженого у Верховній Раді з прав людини, хочу зазначити, що ми розуміємо, що це йде підготовка до другого читання. Однак, Уповноваженим було надіслано свої пропозиції, зауваження до даного законопроекту. За результатами опрацювання порівняльної таблиці, ми бачимо, що не було враховано все-таки такі вказівки, як безпідставність виключення статті 60 закону, вказівки на те, що праця для засудженого все-таки повинна бути суспільно корисною, як основна мета, супутнє виправлення засудженого також. Вбачаємо, що стаття 119 не була поновлена у відповідній редакції, нині чинній, щодо звільнення засуджених від роботи у вихідні, святкові і неробочі дні, визначені у законодавстві про працю. А також стосовно збереження обов'язку після припинення воєнного стану впродовж 2 років. Це щодо обов'язку засуджених працювати за умови забезпечення їх оплачуваною працею протягом 2 років після припинення дії воєнного стану. Зазначені застереження на думку Уповноваженого є суттєвими, потребують все-таки врахування.

Крім того, хочу зазначити про те, що 24 вересня в Офісі Уповноваженого відбувся круглий стіл з питань залучення до праці засуджених. І представниками Міністерства соціальної політики було висловлено певний ряд занепокоєнь щодо запропонованих законопроектом положень про залучення засуджених до праці, ведення господарської діяльності в пенітенціарній системі. Тому було питання чи з'ясував комітет позицію Мінсоцполітики щодо даного законопроекту і це фактично всі наші застереження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, хто прокоментує? Валерій Іванович або пані Олена.

Да, Валерій Іванович, прошу.

БОЖИК В.І. Дозвольте частково я прокоментую. Звичайно, колеги, ми тут створюємо в певній мірі щось нове, звичайно, будуть застереження. Але для того, щоб

зрозуміти чи воно... на наш погляд, це матиме позитив в тій редакції, в якій опрацьований цей закон.

Наприклад, візьмемо термін "суспільно корисна" або термін "праця". Термін "праця", а не суспільно корисна праця є конституційним терміном. Тобто мінімальні стандартні правила поведження з в'язнями також передбачають лише працю. Значна кількість засуджених... Ми говоримо запропонована зміна термінів суспільно корисна на працю, вона не є технічною зміною терміну. Зокрема, в деяких статтях КВК вона відображає суть користі праці засуджених для суспільства, в деяких як вид діяльності потребує нормативного регулювання. І очевидно основні правові засади такої трудової діяльності регулюються Кодексом законів про працю, Законом України "Про оплату праці", податковим, в цих всіх нормативних актах застосовується термін "праця".

І тому ми вважаємо, що прирівнюючи працю засуджених до праці інших працівників, ми маємо і приводити у відповідність термінологію. Тому виключення з проекту терміну "суспільно-корисної" не спростовує всі позитивні аспекти тої функції, яку в даному випадку має праця саме для засудженого.

Що стосується інших моментів, звичайно, я ще не бачу жодного законопроекту, який би був беззастережним, а для того, щоб ми зрозуміли наскільки в даному випадку він буде мати позитив, нам треба запустити цей механізм. Тому в даному випадку прийнято рішення: саме в такій редакції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пані Олена, щось бажаєте додати?

_____. Ну, ми опрацьовували ці всі зауваження і давали письмові обґрунтування на кожну, ну, на кожну позицію. Тому, так, дійсно Валерій Іванович зазначив в тому числі і нашу позицію про те, що це конституційний термін і, ну, потрібно вже там змінювати ще радянське законодавство і радянські підходи до праці засуджених. Так, їх праця ні чим від нашої з вами не відрізняється і не має відрізнятися, це рівність прав, рівність підходів, відкритість системи. Тому для когось це зміна всього-на-всього терміну, але для нас важлива і принципова позиція застосовувати сучасні конституційні терміни в нових законах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А щодо вихідних там днів було?

_____ . Це згода... Так, там є обов'язкова згода засудженого, якщо є така пропозиція. Тут питання в тому, що, якщо людина працює за, наприклад, цивільно-правовим договором і виконання роботи припадає на вихідний день, і вона погоджується на цю роботу, ми не бачимо нічого особливого в тому, щоб виконати засудженим, якщо він бажає, тобто тут не є обов'язковість такої роботи.

Якщо є робота у відновлювальний період від, наприклад, місцевих адміністрацій, да, де ми можемо залучити засуджених на оплачувану роботу і вона припаде на вихідний день, ну, тут питання от використання праці засуджених для того, щоб допомогти суспільству у воєнний і післявоєнний період. Тобто тут або згода, або вимоги часто. Тому ми не побачили в цьому жодних проблем із тим порушенням прав людини в місцях несвободи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Валерій Іванович, у вас рука піднята, це з минулого разу?

БОЖИК В.І. Ні, це я забув опустити. Я, дійсно, підтримую Олену Володимирівну і пропоную, якщо немає інших думок у колег, то ставити на голосування. Зараз Калаур Іван Романович, піднята рука.

КАЛАУР І.Р. Колеги, звичайно, це хороший закон і так далі, але в Кодексі законів про працю говориться про те, що роботодавець повинен забезпечити безпечні на належні умови праці. Чи не думаєте, що ви натягнете потім на себе багато судових справ? Тому що ми ж прекрасно розуміємо, які умови праці в засуджених.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто відреагує? Валерій Іванович, пані Олена?

БОЖИК В.І. Я попрошу Олену Володимирівну з огляду на поточний стан сьогодні, як працюють і як планується.

_____ . Якщо мова іде про співпрацю з роботодавцем, і він, і засуджені погоджуються на умови трудового договору, то обидві сторони мають виконати всі вимоги нашого трудового законодавства. Тобто і про умови праці також. Але ми цим законом надаємо можливість разові замовлення або спробувати систему, наскільки вона

спроможна виконати те чи інше замовлення за цивільно-правовими договорами. І тут, як правило, нескладні завдання. І ми будемо використовувати ті виробничі приміщення, які є, вони також інспектуються і органами прокуратури, і моніторинговим нашим внутрішнім... пенітенціарними інспекціями, і інститутом Уповноваженого з прав людини. Тому я розумію всі ризики про те, що потрібно створити, але ми цим законом не даємо ширші можливості. Але ризики, звісно, і відповідальність з нас не знімається щодо співпраці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Зрозуміло. Рука піднята – Мінфін.

ЧЕРКАЧ В.І. Доброго дня, шановні народні депутати. Черкач Володимир, представник Департаменту фінансів оборони правоохоронних органів і державної безпеки. Дякую за конструктив, що врахували, там в основному частина наших зауважень, ще одне таке зауваження, про яке зазначав і Комітет з питань бюджету України, і Головне науково-експертне управління, воно, можливо, більш технічне, але воно все-таки має значення. Так як ми вносимо зміни і законодавчо врегульовуємо надходження цих змін і в 60 статтю, і в 118 статтю Кримінально-виконавчого кодексу, це мова йде про 25 відсотків надходжень до установ виконання покарань. Але ми чи трохи забули про те, що потрібно внести зміни також у Закон про Державну кримінально-виконавчу службу, де саме регулювати про те, як будуть використовуватись ці кошти.

І так само зазначити про нові надходження, які з'явилися у Кримінально-виконавчому кодексі, в цьому законі. І також зіслатися на Бюджетний кодекс, тому що це є все-таки власні надходження бюджетних установ, і вони мають чітке цільове спрямування. Їх не можна використовувати на будь-які речі, а треба використовувати, дотримуючись норм Бюджетного кодексу. Якщо б це можна було, можливо допрацювати, то ми б були вдячні за це доопрацювання. Це перше.

А другий момент, все ж таки хотілося б від Мін'юсту почути ще раз все-таки, чи він підтверджує, що він зможе реалізувати в межах бюджетних призначень цей закон, так як там надаються пільги для неприбуткових організацій. І так само можливі додаткові видатки, так як будуть набиратись із числа засуджених людей на роботу в установи виконання покарань.

Дякую.

_____. Якщо можна, я відповім, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу. Да, прошу, прошу.

_____. З приводу 25 відсотків, то це був би наш наступний крок передбачати і врегульовувати видатки, які можливі, на які можливо використати ці надходження. Нам важливе прийняття даного закону для того, щоб потім змінювати відповідно бюджетне законодавство і наше законодавство про ДКВС.

А з приводу набрання додаткових витрат на господарську обслугу, так, додаткових витрат, то надходження, прогнозовані надходження від 25 відсотків, вони точно перекриють витрати на заробітну плату господарській обслуги і також дещо зменшать бюджетне навантаження на загальний фонд. Але вже це технічні речі, які мають бути після прийняття закону. Тому ми тут зараз попередньо не могли собі дозволити іти далі врегульовувати поки ми не отримаємо рішення відповідно комітету, а потім парламенту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Валерій Іванович, ви основна особа і відповідальна від комітету по цьому законопроекті.

БОЖИК В.І. Шановні колеги, у мене позиція попередня. Я вважаю, що в такій редакції опрацьованій нами, ми можемо рекомендувати для прийняття цього закону в другому читанні і в цілому. Тому просив би поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, якщо немає більше зауважень і пропозицій, тоді давайте переходимо до голосування за запропонований проект рішення комітету.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Павліш – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 11 членів комітету – за. Проти – 0. Утримались – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Колеги народні депутати, як, що думаєте, потенціал... У нас ще є тут Закон про присяжних, стосується два закони про присяжних і ще внесення змін до Цивільного кодексу. *(Загальна дискусія)*

_____. Відкладаємо на наступний.

_____. Переносимо.

_____. Я би працював.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас єдине що, дивіться, колеги, давайте таким чином зробимо, у нас присутній, мені здається, з самого початку комітету наш колега Павло Фролов – автор цих законопроектів.

_____. З днем народження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я пропоную все ж таки дати йому слово, виступити, а там ми визначимося. Якщо ми зайдемо в довгу дискусію, тоді, значить, відкладемо до наступного комітету. Але нехай наш колега виступить, висловить свою позицію по законопроекту. Немає заперечень?

_____. Дивіться, ми зайдемо в дуже-дуже довгу дискусію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді ми визначимося, як рухатись далі, колеги: чи перерву оголосимо, чи відкладемо до наступного засідання комітету. Мені здається, людина тут з нами була з самого як би початку, чекала. Треба дати слово.

Тоді переходимо до наступного питання нашого порядку денного. Це проекти законів... Зараз вам скажу. Ми їх згрупували просто. 3843 – це Закон про суд присяжних, проект Закону про суд присяжних. І законопроект 4192 – це проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення участі громадян України у здійсненні правосуддя. 3843 поданий народним депутатом Павлом Фроловим та іншими народними депутатами, а 4192 внесений Кабінетом Міністрів України.

Давайте, от пропоную надати слово голові профільного підкомітету спочатку. Прощу, вам слово щодо опрацювання цих законопроектів.

ПАВЛІШ П.В. Дякую, Денис Вячеславович.

Шановні колеги, я розумію, що багато часу вже витратили на комітеті, але давайте ще на цих важливих законопроектах. Це в нас прийняття за основу, перше читання.

Підкомітет з питань правосуддя... Ну, скажу так, ми проводили уже і круглий стіл щодо цих законопроектів. І, дякуючи нашим міжнародним партнерам, USAID був організатором цього круглого столу, наскільки я пам'ятаю, і запрошені були також автори законопроектів суміжних, Сергій Володимирович Власенко приймав участь, ми на цьому круглому столі обговорили, прийшли до висновку взяти за основу законопроект 3843 і суміжний 3844, і на базі цих законопроектів вже працювати і підготувати їх до другого читання. Всі були з цим згодні і автори, які були присутні, в тому числі Сергій Володимирович Власенко також з цим погоджувався.

Підкомітет з питань правосуддя, розглянувши законопроект номер 3843 і 4192, вирішив рекомендувати комітету, Верховній Раді України прийняти його за основу, запропонувати суб'єкту законодавчої ініціативи по законопроекту 4192 підготувати і включити важливі елементи в законопроект 3843, що в принципі буде нами зроблено на опрацюванні, якщо законопроект підтримається в залі Верховної Ради. І звернутись до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити на пленарному засіданні щодо врахування 116 статті Регламенту для необхідності внесення поправок і пропозицій також з врахуванням статті 116.

По доповідачу, шановний комітет нехай визначиться кого ми будемо, я як співавтор можу доповідати, як співголова підкомітету, а взагалі як комітет прийме рішення так і буде зазначено. Це пункт 4.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Давайте пропозицію тоді по доповідачу. Одразу, Павло Васильович, вас. А, колеги, надаю слово тоді Павлу Фролову нашому колезі, він є співавтором і ініціатором законопроекту 3843.

Прошу.

ФРОЛОВ П.В. Дякую, пане голово. Ви знаєте, що наразі функціонування суду присяжних у кримінальних провадженнях, який складається з двох професійних суддів та двох присяжних є фактично підмінною поняття та профанацією, який був закладений в КПК ще паном Портновим у 12-му році. Адже такий інститут в усьому світі називається не присяжними, а народними засідателями. І це при тому, що Конституція стаття 124 передбачає, що народ безпосередньо бере участь у здійсненні правосуддя через присяжних.

Я хочу всім нагадати, що... просто вам цитату з передвиборчої програми Президента України, 73 відсотки проголосували: "Для кримінальних злочинів – ефективний суд присяжних, який складається з народу". Тобто за це проголосували люди.

І досвід реформування судової системи, ну, я дуже коротко, це, звісно, не мені поважним членам комітету про це говорити, але повернення довіри до суду неможливо там ніякими ні структурними змінами, не створенням нових судів, залученням іноземців, конкурсами, перевітками на добросовісність, тобто справа не в процедурах, а в готовності українського суспільства визнати вирок справедливим, бо ніколи формальна правота не отримає реального визнання. Тому єдиний спосіб, на мою думку, повернути довіру до суду – це розділити відповідальність за рішення із суспільством і впровадити класичний суд присяжних.

Автори цього пакету є також представники вашого поважного комітету, це фактично три законопроекти – цей пакет, пакет реформи. Ключова відмінність мого від пакету уряду та пана Власенка – це те, що в нас... в мене передбачено окремий Закон про суд присяжних як один з трьох інститутів, який здійснює правосуддя. Передбачено саме обов'язок громадян брати участь у суді присяжних і цей реєстр кандидатів у присяжні, він передбачає, що буде ДСА вести цей реєстр на підставі Державного реєстру виборців та інших державних реєстрів – це і реєстр фізичних осіб платників податків, і Єдиний державний демографічний реєстр.

Тут, звісно, ключове питання щодо вердикту – це питання апеляції. Тому в моєму законопроекті передбачено, що суд присяжних буде, ну, вісім основних і два запасних, тобто десять. З 30 вибирається судом 10, це лава присяжних формується. І тут ключове,

що ми починаємо фактично зі справ, які передбачають покарання у вигляді позбавлення волі на строк 10 і більше років довічне позбавлення. І починаємо тільки з тих злочинів, які передбачають довічне позбавлення волі передбачено 2 роки, це як би такий період як би впровадження цього, там всього 57-58 справ на рік таких є у нас в країні. Передбачено виключення, що крім злочинів проти основ національної безпеки, корупційних злочинів, злочинів проти порядку несення військової служби – це дуже важливе, тому що ще писалось до війни, і зараз ми проводили круглий стіл, Павло Павліш казав про це. Ну, якщо ми це додамо в справи суду присяжних, тут просто емоції будуть людьми керувати. Передбачено, що саме клопотання обвинуваченого, він надає згоду і одночасно він передбачає, що не буде по суті вердикту не буде передбачена можливість подання апеляції. Тобто виправдувальний вирок, у мене в проекті, суду присяжних в суді апеляційної інстанції не може бути переглянутий по суті вердикт, але може бути оскаржений з питань порушення процедури формування лави присяжних. Ну, звісно, тут дуже багато можна говорити. Я можу сказати, що ключове питання, що у мене цей пакет передбачає впровадження адміністративної відповідальності за неявку в суд прокурора, тобто ми маємо досягти, щоб у нас не були справи розтягнуті на кілька місяців, а іноді і більше, передбачено присяжним платити на час виконання повноважень фактично оклад, посадовий оклад судді першої інстанції – це 63 тисячі гривень на місяць, відшкодовувати їм витрати на проїзд, на житло, оренду житла. Ну, тобто фактично там дуже небагато потрібно буде коштів, це бюджет, я маю на увазі на перші два роки, коли будуть присяжні розглядати лише ті злочини, де передбачається довічне позбавлення волі. Ну, і ключова історія, важлива, мені здається, хочу сказати те, що передбачено, що фактично винуватість особи, вердикт присяжних передбачено з восьми, або сім з восьми, або вісім із восьми, тоді винуватий. В інших випадках це буде виправдувальний вирок.

І, шановні колеги, дійсно пан Павло Павліш казав про круглий стіл. Але аналізували всі пакети документів: також поважна КМЄС, ви знаєте, USAID "Нове правосуддя", зараз Justice for All – проект, а також управління з розвитку органів прокуратури за кордоном, надання допомоги та підготовки кадрів Міністерства юстиції США. Вони узагальнений висновок дали, вони рекомендують прийняти якраз оцей мій пакет з трьох законопроектів.

Може, краще питання, щоб не затримувати час, тому що я ж розумію, що всі втомились. Але дуже прошу підтримати, це надзвичайно важлива буде реформа, тому що ми таким чином всіх українців, всіх громадян України почнемо розуміти, наскільки важко людей відправляти на позитивно взагалі за ґрати. І вони не будуть просто огульно

критикувати суддів, ми поступово збільшимо довіру до судів. І це дійсно народовладдя – те, про що, те, що в усіх країнах це дуже важливо.

І ми не можемо допускати того, що в нас підміна понять і з КПК, у нас зараз ці народні засідателі називаються присяжними. Тому треба цю реформу започатковувати. Робоча група на базі двох комітетів має працювати також, бо внесення в КПК, звісно, дуже важливі.

Тобто я дуже прошу вас підтримати за основу і потім разом з вами будемо напрацьовувати вже в остаточній редакції. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Валерійович, за вашу роботу, за вашу активність, за просування такої важливої ініціативи для всієї судової системи.

Зараз я надам слово, звичайно, авторам іншого законопроекту, це Кабінет Міністрів України, прошу, вам слово. А потім ми вирішимо, бо дійсно у нас уже довго триває засідання комітету. Так склалось, що ми на комітет попали разом з бюджетом, самі розумієте, бюджетний процес, кому як не вам розуміти. І тому окремо звертаюсь як до члена бюджетного комітету, ви були присутні, всі чули проблематику бюджету судової гілки влади, теж донести до колег під час комітету вашого вже бюджетного всі позиції так само.

Прошу, від Кабінету Міністрів хто у нас?

БАНЧУК О.А. Олександр Банчук, Денис Вячеславович, заступник Міністра юстиції.

Звичайно, хочеться коротко, але розумію предмет. Я повністю підтримую те, що потрібно ухвалювати один із законопроектів і підтримую, оскільки є рішення підкомітету підтримати проект, де основний автор є пан Павло Фролов. Але перед тим все-таки хотів би звернути увагу, що при ухваленні цього рішення, тобто ризик, який найбільший, як на мене, він може виглядати дуже доктринальним. Але зараз усі питання з 2010 року, якщо я не помиляюсь, всі питання, які стосуються судоустрою і статусу суддів, вони в одному законі у нас. І зміни до цього закону потрібно тільки готувати окремим законом про внесення змін. Тобто це такі вимоги.

Ми фактично відходимо, тобто якщо ми ухвалюємо... І політично це правильно, я думаю, що у нас буде окремий закон про суд присяжних, але ми відходимо від цієї логіки, яка уже не одне десятиліття, можна сказати, уже у нас є в законодавстві, що всі питання... а суд присяжних – це питання судоустрою і воно зараз врегульовано в єдиному законі. І

це, скажемо, єдиний ризик. Знову ж, він стосується юридичної техніки, доктрини, можливо, але це ми повинні розуміти і при ухваленні окремого закону, і при підтримці рішення підкомітету. Але знову ж таки також прошу членів комітету підтримати рішення підкомітету.

І важливо все-таки при ухваленні цього... Ще дві речі короткі. Це все-таки те, що при доопрацюванні до другого читання там, на моє переконання, не повинно бути процесуальних речей. Всі процесуальні речі мають бути у Кримінальному процесуальному кодексі, справді, потрібно доопрацювання з Комітетом з питань правоохоронної діяльності. І друга річ, ми не обійдемося без того, щоб не вирішити, що нам робити з народними засідателями, які зараз названі у Цивільному процесуальному кодексі і в Законі "Про судоустрій і статус суддів" присяжними. Тобто окремі справи цивільного провадження, вони розглядаються також з участю народних засідателів, які названі присяжними, ми повинні вирішити: цей закон поширюється на це, не поширюється. Але це питання, звичайно, другого читання і це потрібно буде справді продумувати. І наша позиція полягає в тому, що наразі знову ж, що в умовах воєнного стану неможливо буде повноцінно це запровадити, але спробувати на перехідний період навіть в умовах воєнного стану відбирати присяжних за новими правилами, щоб це здійснювала Державна судова адміністрація, на підставі Державного реєстру виборців, це можна опротестувати, бо справді найважливіше буде питання, це, щоби найбільшу кількість громадян України залучити до того, щоб вони розуміли, що таке суд присяжних і залучалися до цієї роботи.

Дякую за увагу і прошу підтримати рішення підкомітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Щодо доктринального відходження мені здається у нас є окремий Закон про ВАКС, там теж та частина системи судоустрою в окремому законі, тобто це не нова здається практика.

Фріс Ігор Павлович. Колеги, потім ми подивимося по кворуму.

ФРІС І.П. Знаєте, коли ми проводили вибори в 2019 році, у моїй передвиборчій програмі одним з пунктів було подання законопроекту, впровадження законопроекту про суд присяжних.

Я неймовірно тішуся тим, що ми нарешті на практично другій нашій каденції дійшли до того, щоби цей законопроект, який разом з Павлом Фроловим, Павлом Васильовичем Павлішем, ми опрацьовували і спільно працювали з науковцями, з дуже

такими відомими фахівцями у сфері кримінального права і кримінального процесу, що він нарешті попав на наш комітет.

Ключове в цьому законопроекті, Павло Валерійович, вже озвучив, це є питання того, що ми нарешті отримаємо суд присяжних з правом судового вердикту. Ми нарешті цим законопроектом отримаємо змагальний судовий процес, реальні судові дебати, переконання прокуратури і адвокатів. Ми нарешті зможемо побачити реальну роботу адвоката, як ми звикли читати і бачити у фільмах про Пері Мейсона, коли адвокат доводить вину клієнта і буде тільки одне слово винен або не винен. Роль суді в цьому процесі визначається, як організатора суду, особа, яка буде вести судові засідання і особа, яка буде призначати покарання, виходячи від тих норм, які, звісно, є у відповідному профільному законі.

Я колег прошу підтримати цей законопроект, підтримати рішення підкомітету і готовий працювати далі з колегами, і з тими нашими спеціалістами, з тими нашими порадниками, які працювали при розробці базового законопроекту класичної моделі суду присяжних. І підтверджую те, що перша наша ідея, дійсно, це те, що він буде на початку діяти виключно для виключної категорії справ, яка є не дуже поширена, і таких справ, таких злочинів інкримінується в державі до 60 протягом року.

Дякую, колеги.

ПАВЛІШ П.В. Денис Вячеславович, можна коротенько? Колеги, про ті речі, які говорив Павло Валерійович Фролов щодо кількості присяжних, інших речей, ми на круглому столі домовились, що всі питання, бо ми розуміємо, що будуть поправки, пропозиції, ми зможемо узгодити між першим і другим читанням і в будь-якому разі прийдемо до якогось фінального рішення. Крім того, там є пропозиції від Уповноваженого з прав людини, від інших організацій, які ми також зможемо вже доопрацювати між першим і другим читанням. Тому якщо у нас ще є спроможність в комітеті, прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, хтось бажає ще виступити? Якщо ні, то я буду ставити на голосування запропонований проект рішення. І, виходячи з того, скільки у нас народних депутатів, чи є кворум, визначимось по наступному тоді законопроекту.

Отже, ставлю на голосування запропонований проект рішення комітету. Колеги, прошу підтримати.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

Демченко.

Дирдін.

Калаур.

Князевич.

Макаров.

Маслов – за.

Німченко.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за. Дирдін – за.

НІМЧЕНКО В.І. Німченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко – за. Дякую, колеги.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто за, правильно?

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев.

Стефанчук. Стефанчук Микола Олексійович.

Фріс.

ФРІС І.П. За.

КАЛАУР І.Р. Калаур – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Романович. Отже, 10 членів комітету...

СТЕФАНЧУК М.О. За. Стефанчук теж – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук теж – за. Дякую, Микола Олексійовичу.

11 членів комітету – за, проти – 0, утрималось – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

ФРОЛОВ П.В. Дякую. Дуже вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Валерійович, куди ви поспішаєте? Тут же ще один законопроект.

Колеги, давайте, тут є пов'язані законопроекти, три законопроекти в порядку денного, в тому числі Павла Валерійовича, знову ж таки пов'язані судом присяжних. Може, ми одразу вирішено питання і по ним. Це проект закону 2709 прим. 1 "Про судоустрій і статус суддів" щодо удосконалення порядку формування списку присяжних, 3844, 3924 і 4191.

Я зараз надам слово тоді... Я не знаю, чи є у нас всі автори зазначених законопроектів, але якщо будуть, я надам слово. А поки що голові профільного підкомітету. Прошу. Дуже коротко, ми всі бачили проект рішення.

ПАВЛІШ П.В. Дякую, колеги.

Дійсно, як уже повідомив наш голова комітету, це є суміжний законопроект, що говорить про удосконаленню порядку формування списку присяжних, і пов'язані з ним законопроекти вносять зміни до Закону "Про судоустрій і статус суддів".

Так, як і в попередньому законопроекті, є пропозиція щодо прийняття за основу законопроекту № 3844, законопроекти 2709-1, 3924 і 4191 відхилити. Запропонувати авторам суміжних законопроектів оформити у виді поправок і пропозицій. І також врахувати статтю 116 при розгляді на першому читанні.

Доповідачем також пропоную вже себе, щоб по однаковим законопроектам один і той же доповідач був.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

ПАВЛІШ П.В. Це, якщо дуже коротко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Валерійович, щось бажаєте доповнити, ви вже виступали.

ФРОЛОВ П.В. Так, я доповів про весь пакет. Тому, поважаючи ваш час, можу відповісти на питання, якщо є. Прошу підтримати. Дазвісно, це ж як про що казав пан заступник міністра Олександр Банчук, що сюди зміни окремим законопроектом, тому ми розділили відповідно до вимог Регламенту і Закону "Про судоустрій і статус суддів".

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Реєстраційний 4191, поданий Кабінетом Міністрів України.

Пане Олександрє.

БАНЧУК О.А. Підтримую рішення підкомітету. Підтримати і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

3924, поданий Мельником народним депутатом та іншими.

Є хтось зі співавторів і авторів? Немає. Добре.

Так і Власенко 2709 прим.1, внесений народним депутатом Власенком. Сергія Володимировича ми бачили, якщо є. Але ми дійсно мали попередню розмову, ви знаєте, обговорення.

Роман Вячеславович Бабій. Прошу вам слово.

БАБІЙ Р.В. Павло Васильович, у мене до вас запитання як до голови співкомітету, як до співголови підкомітету, перепрошую. А 116-а з чим пов'язана пропозиція стосуватись – з тим, щоб можна було імплементувати пропозиції з цих суміжних законопроектів? Виключно з цим так.

ПАВЛІШ П.В. З цим і для того, щоб можна було врахувати, там є позиції ВРП, потім позиція Уповноваженого з прав людини, щоб можна було його зробити, щоб було, як-то кажуть, більше можливості для його опрацювання.

БАБІЙ Р.В. Тобто з тими пропозиціями, які висловлені вже. Вірніше авторами суміжних плюс з зауваженнями відповідних органів.

ПАВЛІШ П.В. Саме так.

БАБІЙ Р.В. Зрозумів. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте тут 116-а широка, давайте я ще скажу. Тут вона така широка 116-а, бо це два комплексних законопроекти, які стосуються суду присяжних. Тому якби тут обмежувати буде правильно, складно чесно скажу. Я розумію, про що ви питаєте Роман Вячеславович, але це той законопроект, в якому просто обмежитись положеннями альтернативних буде, на жаль, замало. Там дійсно є багато позицій і різних з цього приводу, тому пропозиція така, що застосувати 116-у.

БАБІЙ Р.В. Тлумачення 116-ї, Денис Вячеславович, широке... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, ми розуміємо, про що йде мова.

Колеги, чи є необхідність обговорювати даний законопроект? Ви чули позицію Кабінету Міністрів України, знаєте попередні позиції.

Тоді переходимо до голосування за запропонований проект рішення комітету.
Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

Демченко.

Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

Маслов – за.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рахуємо, колеги. 11 членів комітету – за, проти – 0, утримались – 0.

Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Ігор Павлович, там ще один стоїть. Що ви думаєте?

ФРІС І.П. Я – за. Я – за, щоб уже добити все до упору. Він не великий, він не складний, я його коротко поясню, всі зрозуміють.

_____. А "Різне"?

ФРІС І.П. А "Різне", да... Ну, "Різне", до речі, Павло Васильович, я в "Різному" просив голову два слова мені дати.

ФРОЛОВ П.В. Колеги, дякую за підтримку. Я вже тоді вимикаюсь. Дякую вам.

_____. Да, Павло Валерійович. Я вітаю тебе!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Добре, колеги, давайте переходимо до розгляду законопроекту про внесення змін до статей 799 та 828 Цивільного кодексу України щодо удосконалення законодавчого регулювання найму і позички транспортних засобів (реєстраційний номер 11302, внесений народним депутатом України Красовим та іншими). Прошу голову профільного підкомітету доповісти про результати розгляду на підкомітеті.

КАЛАУР І.Р. Чи ми спочатку дамо автору давайте? А де в нас головний автор? Чому його нема?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так нема такого поняття, як головний автор. Для нас головний автор...

_____. Перший автор.

КАЛАУР І.Р. Давайте, Ігор Павлович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, від авторів хто?

ФРІС І.П. Давайте я, Денис Вячеславович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, Ігор Павлович.

ФРІС І.П. Давайте я коротко, колеги, поясню.

Ми цим законопроектом, в принципі, вирішили врегулювати питання, пов'язане з однаковим підходом до оренди найбільш цінного майна. Тобто ми намагаємося визначити ті ж самі умови для оренди і позички транспортних засобів, які встановлені для оренди і позички нерухомого майна. Тобто ми прив'язуємо це не до суб'єкту, який є стороною відповідного правочину, а прив'язуємо це до терміну, на який укладається відповідний правочин щодо оренди або позички транспортного засобу.

Тобто договір оренди транспортного засобу на строк 3 роки і більше, незалежно які сторони будуть при цьому, він буде підлягати нотаріальному посвідченню. До цього

моменту це буде звичайна письмова форма, як сьогодні застосовується до нерухомості. Така була ідея, в принципі, унормувати однаковий підхід, який би, в принципі, з самого початку повинен був бути стосовно особливо цінного майна, яким є транспортні засоби і нерухомість, в принципі, все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колеги!

Від профільного підкомітету прошу.

КАЛАУР І.Р. Дякую. Дивіться, дійсно законопроект, він, знаєте, фіфті-фіфті, і тому, що вчора на підкомітеті у нас так голоси... не всі члени підкомітету однозначно визначилися з приводу цього законопроекту. У нас є висновок Міністерства фінансів, який говорить про те, що цей законопроект може повпливати на надходження до місцевих бюджетів, бо там дійсно з нотаріального збору частинка, яка відраховується в місцеві бюджети. Міністерство юстиції бачить, що там можуть бути проблеми, коли будуть вчинені ДТП. Це така, знаєте, як то кажуть, вже надумана ситуація, але якась доля правди в цьому є.

Я знаю практику укладання договору оренди будівель і капітальних споруд на три роки і до трьох років. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все. Дякую. Ми поновились.

Прошу, Іван Романович.

КАЛАУР І.Р. Дивіться, я зустрічався з розробниками Цивільного кодексу, вони говорили про те, що ця норма була прописана таким чином, що оскільки коли вкладається договір оренди юридичною особою, юридична особа його може посвідчити своєю печаткою, коли мова йде про фізичну особу, то зрозуміло, такого посвідчення немає, і тому була застосована норма про обов'язковість нотаріального посвідчення. Але практика показала, що це не завжди працює і на практиці не так часто нотаріально посвідчуються договори оренди транспортних засобів, які укладаються між фізичними особами. Тобто десь раціональне зерно в цьому законопроекті є.

Одне питання. Я знаю, що договори для того, щоб обійти норму про нотаріальне посвідчення будівель і там споруд більше, як на три роки, сторони робили, практика склалась така: укладають на три роки без одного місяця, припиняють договір, а потім знову укладають. От так обходять.

Я просто боюсь, Ігор Павлович, щоб така практика не склалася і з транспортними засобами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Павлович, звук ввімкніть, будь ласка.

ФРІС І.П. Перепрошую, я бачу, що звук відключився, бо перейшов на інший екран.

Колеги, я просто поясню. Пригадуєте, колись була у нас практика, що довіреності на три роки підлягали обов'язковому нотаріальному посвідченню, і взагалі довіреність на управління, на керування транспортним засобом підлягала нотаріальному посвідченню. Після того, коли ми дочиталися норм Цивільного кодексу, коли тільки доручення по довіреності в порядку передоручення підлягають нотаріальному посвідченню, і появилась та ж сама Дія, коли договори... Зараз на сьогоднішній день у нас є передача транспортного засобу через належного користувача шляхом передачі права на експлуатацію транспортного засобу через два кліки, ми просто залишаємося на дивній ситуації, коли фізична особа може передати право володіння і користування транспортним засобом, в принципі, яким є оренда, тільки ця є оплатним володінням і користуванням, і безоплатним – це є позичка. Я можу це зараз зробити шляхом натискання двох кнопок через програму Дія і передати права належного користувача такій особі. Залишивши при цьому норму в Цивільному кодексі, якщо стороною такого договору-оренди, а це оплатна або позички безоплатна, є фізична особа. Тобто ми просто-напросто приводимо до вже життєвих ситуацій ті норми кодексу, які існують і яких не існувало у 2004 році, коли його було прийнято.

КАЛАУР Р.І. Ні, Ігор Павлович, дивіться, я повністю з вами погоджуюсь...

ФРІС І.П. Іван Романович, я згідний, що придумувати можна на 2 роки і 11 місяців можна робити так само...

КАЛАУР Р.І. Я не за те...

ФРІС І.П. Іван Романович, нічого не передбачає мені сьогодні віддати по Дії транспортний засіб у володіння і користування належному користувачу, і на менший строк, і на більший строк, і на більше 3 років, і не обмежувати його право, ось і все.

КАЛАУР Р.І. Так я до чого і веду для чого ця норма, що на 3 роки і більше підлягає нотаріальному посвідченню, і так її будуть обходити...

ФРІС І.П. Дивіться, з тою метою... Не тільки. Бувають моменти, коли необхідно укласти договір тій же самій юридичній особі, на термін, який більше ніж 3 роки. І така юридична особа хоче укласти такий договір на відповідний термін і вона не має права передати такий транспортний засіб через ту саму систему належного користувача. Тому, якщо нерухомого майна ми залишаємо таку конструкцію, вона така сама пропонується і для рухомого майна, яким є транспортний засіб.

КАЛАУР Р.І. Воно так, але у нас є стаття 207, де говорить про те, що за бажанням сторін правочин може підлягати нотаріальному посвідченню, якщо навіть цього закон не вимагає. От мене тільки цікавить, дивіться, я розумію з приводу фізичних осіб, там все нормально, я розумію, що вона не працює ця норма і її треба якось підчищати. А от з приводу цієї обов'язковості нотаріального посвідчення більше, як на 3 роки. Ніхто нотаріально посвідчувати не буде, будуть на 2 з чимось...

ФРІС І.П. Іван Романович, я у своїй практиці, повірте мені, посвідчував такі договори і на 3 роки, і більше 3 років, і за участю фізичних осіб. Але, скажемо так, нотаріальне посвідчення на короткий період часу зараз нівельовано іншими можливостями передачі у володіння і користування транспортний засіб. Тому навантажувати додатково учасників цивільного обороту такими речами не потрібно, 3 роки абсолютно нормальний термін.

КАЛАУР Р.І. А місцеві органи вам не будуть говорити дякую за те, що ми зняли у них додаткові доходи на місцевий бюджет?

ФРІС І.П. Дивіться, мені важко сказати. Я не моніторю, яка кількість коштів сплачується при посвідченні відповідних правочинів і які кошти надходять до державного або місцевого бюджетів. Тому що в нотаріальному посвідченні... Там немає державного мита, воно не є прямою сплатою, там по-іншому здійснюється оплата. І на сьогоднішній день вартість таких договорів для суб'єктів процесу вона не є високою, з якої необхідно додатково потім сплачувати податки.

КАЛАУР Р.І. Добре. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Вячеславович.

БАБІЙ Р.В. Ігор Павлович, а скажіть ще, будь ласка, зараз вже по чинному законодавству юрособи не зобов'язані посвідчувати...

ФРІС І.П. Якщо є сторона "фізик", то зобов'язані. Між собою не зобов'язані.

БАБІЙ Р.В. По пропозиції, яка пропонується до першого читання, там незалежно від сторін.

ФРІС І.П. Незалежно від сторін.

БАБІЙ Р.В. Між собою все одно вимушені будуть укладати. Зараз вони не мають нотаріально посвідчувати такі правочини, а після... якщо буде прийнято в такій редакції, то вони зобов'язані будуть посвідчувати.

ФРІС І.П. Абсолютно вірно. Для юридичних...

БАБІЙ Р.В. А з чим це пов'язано цей додатковий тягар на юросіб?

ФРІС І.П. Дивіться, я пояснив візію стосовно приведення до відповідності як це відбувається в юридичних особах. Тобто ми приходимо до терміну незалежно від суб'єктів. Юридичні особи, як правило, стороною відповідного договору... вона не є стороною, скажемо так, дуже мало. В основному юридичні особи беруть в оренду транспортні засоби в своїх працівників або в інших осіб, якщо вони використовують транспортний засіб, власником яких є фізичні особи. На моїй практиці, відверто вам скажу, не було ні одного договору, коли юридична особа орендувала транспортний засіб у юридичної особи. Такого принаймні я не пам'ятаю, щоб у мене було. Але договорів, коли стороною була фізична особа, на термін шість місяців було безліч. Тобто ми зробимо певний баланс, коли юридичні особи будуть в рівних умовах з фізичними особами. І у нас же ж є відповідно до Конституції України має бути абсолютно визначеність і рівність між учасниками цивільного процесу. Тому така рівність буде досягнута тим, що ми не будемо,

скажемо так, визначатися щодо суб'єкту, а будемо визначатися виключно щодо об'єкту такого договору оренди.

БАБІЙ Р.В. Зрозуміла позиці, дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді може позицію підкомітету почуємо?

КАЛАУР І.Р. Слухаємо позицію підкомітету. На підставі статті 93, 111 та 114 Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань правової політики вирішив.

Рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного дванадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону про внесення змін до статті 799 та статті 828 Цивільного кодексу України щодо удосконалення законодавчого регулювання найму і позички транспортерних засобів (реєстраційний номер 11302 від 27 травня 2024 року), поданий народним депутатом Красовим та іншими народними депутатами України та за результатами розгляду його у першому читанні прийняти за основу. Доповідачем від комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради визначити голову підкомітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаура Івана Романовича.

КАЛАУР І.Р. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, так, у нас Міністерство юстиції, прошу, ваша позиція по цьому законопроекту.

БАНЧУК О.А. Доброго дня ще раз. У нас були і вже Іван Романович згадував зауваження, які потрібно розглянути буде до другого читання, ми принципово не заперечуємо проти ухвалення цього законопроекту у першому читанні. І там справді, якщо у випадку вчинення там описано у позиції, там було дорожньо-транспортна пригода і як бути в цій ситуації з цими об'єктами, тому це потрібно ще буде продумати перед другим читанням і опрацювання правок до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже переходимо до голосування за запропонований проект рішення комітету.
Бабій.

БАБІЙ Р.В. Утримаюсь поки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

Демченко.

Дирдін. Дирдін!

Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

Маслов – за.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Вірю Калауру. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

Павліш. Павліш!

ПАВЛІШ П.В. За – Павліш.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш – за.

Пузанов.

Соболев.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Іван Романович, завжди за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, давайте іще раз питаю.

Васюк.

Власенко.

Гунько.

Демченко.

Дирдін.

Князевич.

Макаров.

Пузанов.

Соболев.

Отже, рахуємо. 8 членів комітету – за, 2 – утримались, 0 – проти. Отже, рішення прийнято. Вітаю шановних колег.

Так, порядок денний основний відпрацювали. Дякую, колеги, за досить тривале і насичене засідання комітету. Знаю, знаю, Ігор Павлович. У нас залишилась графа "Різне". Хто бажає виступити в "Різному" про різне?

Фріс Ігор Павлович, прошу, вам слово.

ФРІС І.П. Колеги, я тільки довести хотів до вашого відома стосовно засідання, двох засідань робочих груп, які я очолюю. На підставі звернення Голови Верховної Ради, до якого звернувся Уповноважений Президента України по Криму Таміла Ташева, ми повернулися до роботи робочої групи по законопроекті 9069. Ви пригадуєте, це законопроект, який був внесений Кабінетом Міністрів України в частині запровадження адміністративної процедури реєстрації актів цивільного стану, актів народження, актів смерті і актів шлюбу, реєстрації цих актів на підставі документів, виданих на тимчасово окупованих територіях і Криму. Неоднозначна позиція, ми впевнені були, що ми вже це питання, колеги, з вами обговорили неодноразово і обговорили на робочій групі, висловили свої позиції, але за пропозицією уповноваженої ми ще раз відновили роботу вказаної робочої групи і провели засідання, на якому заслухали, я просто пообіцяв членам робочої групи, що членам комітету я доведу цю інформацію для прийняття відповідного рішення.

Ми заслухали, як представників Уповноваженого Президента, ми заслухали контррозвідку, ми заслухали РНБО, ми заслухали народних депутатів, у нас були присутні на засіданні Максим Євгенович Дирдін і Сергій Володимирович Власенко і я. Ми заслухали громадські організації, представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини і до чого ми дійшли? Міністерство юстиції Євгеній Горовець, представляв Міністерство юстиції на вказаному засіданні, до чого ми дійшли? Колеги наполягають на тому, щоб ми вказаний законопроект винесли на розгляд комітету. РНБО категорично проти будь-яких можливостей того, щоб реєстрація в Державному реєстрі актів цивільного стану України відбувалася на підставі документів виданих не окупаційною владою на окупаційних територіях. Контррозвідка чітко висловила позицію, що вони не можуть забезпечити і гарантувати можливість і відсутність будь-яких проявів колаборативних осіб, які в той чи інший спосіб будуть змінювати свої реєстраційні дані відповідні і спробувати зареєструвати смерть, пробувати якимось чином зареєструвати ці документи, потім за українським законодавством у нас тут.

Натомість вже навіть лунали думки про те, що давайте обійдемо смерть, обійдемо шлюб, залишимо тільки народження тому що величезна кількість українців народжується в Криму, величезна кількість українців... *(Не чути)*... окупованих територіях і вони не мають можливості зареєструвати за українським законодавством і в той чи інший спосіб отримувати відповідні, скажемо, державні послуги, назвемо це так, в тому числі і за кордоном. І для того, щоб повернутися в Україну для них це є складність.

Натомість у нас були представники Верховного Суду України, які довели, що орієнтовно 96 відсотків справ за позовами таких осіб щодо визнання відповідних юридичних фактів, пов'язаних з смертю, народженням і шлюбом, сьогодні розглянуті нашими судами в першій апеляційній і в касаційній інстанції в 96 відсотках прийнято рішення на користь таких осіб. Що категорія вказаних справ є невідкладною і вони розглядаються невідкладно судами, існують дійсно моменти пов'язані з не добросовісними проявами реєстрації актів цивільного стану деякими особами і суди досліджують це на підставі відповідних доказів і збирання відповідної інформації на підставі звернень до суду. Тому сьогодні судова процедура абсолютно в повній мірі, на думку представників Верховного Суду, справляється зі всім зверненнями і в досить короткі строки забезпечує права громадян щодо українського громадянства або щодо реєстрації відповідних актів цивільного стану.

Питання повернення тільки про народження, ну мною особисто і Сергієм Володимировичем не було підтримано, ми озвучували це особисто, але це наша думка була як членів відповідної робочої групи, члени комітету зможуть висловити її додатково. На моє переконання є позитивний один момент в цьому законопроекті, дійсно, це врегулювання питань пов'язаних з реєстраціями відповідних актів за межами України, які не є окуповані території і Кримом, наприклад, за кордоном, а на сьогоднішній день нашим представникам консульських установ наданий доступ до відповідних даних реєстру, взаємодія з реєстрами відбувається. І якщо, скажемо так, ідеєю вказаного законопроекту, вона буде усічена до того, щоб регламентувати виключно права українців, які вони можуть реалізовувати через консульські установи України за кордоном, в цьому не було б жодних скажемо застережень, в будь-якого з учасників цієї робочої групи.

Тому, колеги, нам необхідно визначитися буде на найближчому засіданні або поза засіданням, чи ми готові розглянути вказаний законопроект, винести його, чи приймати його в усіченому якомусь варіанті, чи відхилити, чи приймати знову-таки в цілому, як це запропоновано. Робоча група не зможе вийти на якийсь узгоджений проект, тому що є величезна кількість питань пов'язаних з тим, що не готові на сьогоднішній день більшість з тим, членів групи і членів комітету, які були представлені на робочій групі, підтримати ідею, що підставою для реалізації актів цивільного стану в державному реєстрі актів цивільного стану України будуть документи видані окупантами. Це перше.

Другий момент – це вчора ми засідали з робочою групою, яка створена з метою розробки законопроекту про захист добросовісного набувача. Вчора було, напевно, вже кінцеве, крайнє її засідання. І на чат комітету, з вашого дозволу, я сьогодні скину

запропонований, розроблений кінцевий варіант законопроекту про захист добросовісного набувача, в якому вже відображені всі думки і виправлені всі зауваження, більшість, скажемо, 90 відсотків зауважень Міністерства юстиції.

Вчора ми опрацювали дуже якісно з Василем Кратом, який є учасником робочої групи від Верховного Суду, питання, пов'язані із зворотною силою, питання з моментами початку перебігу позовної давності по окремих, скажемо так, по об'єктивних строках позовної давності. Внесені відповідні концептуальні зміни в 388-у про захист добросовісного набувача щодо гарантій такого добросовісного набувача. І тому вказаний законопроект буде представлений членам комітету з пропозицією стати його співавторами при реєстрації його у Верховній Раді.

От така конструкція, дві робочі групи, одну ми, в принципі, завершили, і результатом буде запропонований законопроект. А по другій, колеги, я навіть не знаю, що вам сказати, бо в мене думка досить специфічна. Ми прийшли тоді, коли ми приймали законопроект в липні місяці, мені здається, чи в квітні, чи в липні 22-го року, коли ми озвучили, що Україна не визнає жодних документ, виданих окупаційними, скажемо так, властями і окупаційними органами, окрім свідоцтва про народження, свідоцтва про смерть і свідоцтва про шлюб, але одночасно ми не реалізували це право процесуально, надавши відповідні повноваження Міністерству юстиції і його територіальним органам.

З другої сторони, це був політичний компроміс. Давайте згадаємо, ми про це багато говорили тоді, і я особисто в тому числі не голосував за цей законопроект, коли він був винесений на розгляд у Раду. І мені здавалося, що ми таким способом знайшли певний компроміс, що суди приймають відповідні рішення, і на підставі рішення іменем України ми забезпечуємо права наших громадян.

Чи готові ви, колеги члени комітету, підтримати або відхилити пропозицію щодо адміністративної процедури треба розглядати в комітеті. В мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігор Павлович за те, що проінформували про роботу очолюваних вами двох робочих груп. Коли будуть кінцеві результати, то відповідно розглянуті на підкомітеті і в комітеті, я думаю, що ми зможемо організовувати обговорення цього і поза межами засідання комітету, просто всередині, як ми це дуже часто робимо, в рамках робочих засідань і та далі.

Колеги, всім дякую. Більше ніхто в "Різному" не бажає виступити? Тоді всім дякую ще раз за участь сьогоднішню і роботу в засіданні комітету. Всім бажаю безпечного дня, безпечних вихідних і перемоги всій нашій країні!

Дякую. До побачення.